

MIR gyakorlati tapasztalatai

XXII. Országos Minőségelleőrzési Konferencia

Összeállította: dr. Ladó Judit

Könyvvizsgáló

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

TAPASZTALAT FORRÁSA

- MIR szabályzat készítése
- Előadások tartása (2023. ősz és 2024.)
- Gyakori kérdések, felvetések az előadásokon és azon kívül
- Konzultációk

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Előadások: 2024.03.26. – 2024.06.19. között

- **Cél:** segíteni a „**hogyan**” -ban
- 6 Vármegyei szervezet + Fővárosi szervezet
- Aktív tagság közel 49 %-a
- Résztvevők mintegy 700 fő (2 x zoom előadás)
- Résztvevők aránya az aktív tagság mintegy 37%-a
- Egyedül / nem egyedül dolgozó könyvvizsgálók aránya az előadásokon: 90% (95%) / 10% (5%)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**VAN-E MIRE TÁMASZKODNI?
SZAKANYAGOK**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A MIR szabályzat **kidolgozásának alapja:**

- **1. témaszámú** „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára” című nemzetközi minőségirányítási standard (ISQM 1)
- **2. témaszámú** „Megbízás minőségének áttekintései” című nemzetközi minőségirányítási standard (ISQM 2)
- **220. témaszámú** „Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának minőségirányítása” című (Felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard (ISA 220 Felülvizsgált)
- **Nemzetközi etikai kódex** kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)
- **Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati standard (MNKS)**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A MIR szabályzat **kidolgozását segítő legfontosabb anyagok**

- Minőségirányítási standardokkal kapcsolatos **kamarai továbbképzések:**
 - **2022. év: ISQM1, ISQM2, ISA 220**
 - **2023. év: ISQM1, IESBA kódex + ellenőrző kérdések**
- **Iránymutatás** az 1. témaszámú Nemzetközi Minőségirányítási Standard (ISQM 1) alkalmazásához és mellékletek (MKVK 2024. június)
- **Minőségirányítási Kézikönyv** (MKVK, 2024.március)
- Gyakran ismételt kérdések

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A MIR szabályzat **kidolgozásához közvetlen segítséget nyújt:**

- **Iránymutatás** az 1. témaszámú Nemzetközi Minőségirányítási Standard (ISQM 1) alkalmazásához és **melléletek** (MKVK 2023. június, augusztus)
2. számú melléklet **Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához**
- **Minőségirányítási Kézikönyv** (MKVK, 2024. március) (Egyedül dolgozó könyvvizsgáló)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**+ egy fontos szakanyag:
saját MER szabályzat**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- Az ISQM 1 standard az oktatások és tudásellenőrzések ellenére megmaradt az „elmélet” síkján.
- A tudástárban megjelent anyagokkal a könyvvizsgálók az év első öt hónapjában kevéssé / nem foglalkoztak.
- Sok energia „elment arra”, hogy miért nem lehet a MIR-t kialakítani, bevezetni.
- Minőségirányítási Kézikönyv gyakorlatorientált segítséget nyújt, de ahhoz meg kell ismerni
- Szükséges a nyitottság arra, hogy „hogyan” lehet a követelményeknek megfelelni

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

MENNYIRE ISMERTEK A **ISQC1. MINŐSÉG-
ELLENŐRZÉS..... STANDARD ELŐÍRÁSAI ? /
MENNYIRE ISMERT A SAJÁT MER SZABÁLYZAT?**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A minőségellenőrzési rendszer elemei (MER)

1. Minőségellenőrzéssel kapcsolatos szabályozási követelmények, minőségért való felelősség
2. Etikai és függetlenségi követelmények betartása
3. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása
4. Emberi erőforrások biztosítása
5. A megbízás végrehajtása, teljesítése
6. Figyelemmel kísérés, a minőség-ellenőrzés tapasztalatainak dokumentálása, hasznosítása

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

A MER (saját) szabályzatban foglaltakból azok az elemek – komponensek – **ismertek, és kidolgozottak**, amelyek **közvetlenül** a megbízások elfogadásához / megtartásához / a megbízás végrehajtásához kapcsolódtak

Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

A megbízás végrehajtása, teljesítése

(Etikai és) függetlenségi követelmények betartása

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

A MER (saját) szabályzatban foglaltakból a Figyelemmel kísérés, a minőség-ellenőrzés tapasztalatainak dokumentálása, hasznosítása komponens **kevésbé ismert**.

Következmény: az is **új követelményként** jelenik meg, ami nem az. (ld. Később.)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

MER /MIR

LEHET, NEM LEHET MER-BŐL MIR

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A minőségirányítási rendszer (MIR) nyolc komponense:

1. A társaság kockázatelemzési folyamata; (új)
2. Irányítás és vezetőség; (1)
3. Releváns etikai követelmények; (2)
4. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása; (3)
5. Megbízás végrehajtása; (5)
6. Erőforrások; (4, és részben új)
7. Információk és kommunikáció; (új)
8. A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat. (6)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A minőségellenőrzési rendszer elemei (MER)

1. Minőségellenőrzéssel kapcsolatos szabályozási követelmények, minőségért való felelősség (2)
2. Etikai és függetlenségi követelmények betartása (3)
3. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása (4)
4. Emberi erőforrások biztosítása (6)
5. A megbízás végrehajtása, teljesítése (5)
6. Figyelemmel kísérés, a minőség-ellenőrzés tapasztalatainak dokumentálása, hasznosítása (8)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A MER és a MIR között az **alapvető különbség** a **megközelítésben van**, azon belül is a célok kitűzésében, a minőség célok megfogalmazásában és a kockázatok összegyűjtésében.
- **DE:** a „**válaszok**” alapja mindaz, ami a **MER-ben rögzítésre került**, beleértve a nyilvántartásokat, munkalapokat, szabályzatokat éit.
- A célok – **átfogó célok** – **azonosa**, de a **kockázatok, a válaszok már csak részben lesznek azonosak.**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**HOGYAN ÁLL A MIR KIALAKÍTÁSA, BEVEZETÉSE,
MŰKÖDTETÉSE?**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

ISQM 1 2024. JANUÁR 1.-ÉN LÉPETT HATÁLYBA

„..... a **2024. január 1-jei hatálybalépés azt jelenti**, hogy minden könyvvizsgáló szolgáltatónak (könyvvizsgáló cégnek, egyéni könyvvizsgálónak) a saját új belső minőségirányítási rendszerét (MIR szabályzatát) **2023. december 31-ig ki kell dolgoznia és 2024. január 1-jétől azt be kell vezetnie**, vagyis ettől az időponttól kezdve az új MIR szabályzatának megfelelően kell működnie.” (Gyakran ismételt kérdések)

„A belső MIR szabályzat 2024. január 1-jétől való alkalmazása egyúttal azt is feltételezi, hogy eddig az időpontig a könyvvizsgáló társaság (ideértve az egyéni könyvvizsgálót is) részéről **megtörtént a MIR szabályzatról, az abban foglalt feladatokról és felelősségekről a munkatársak képzése és oktatása.**” (Gyakran ismételt kérdések)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A MIR kialakítása **megkezdődött / folyamatban / nagyjából készen van**
- **Volt** (van?) **egyfajta várakozás**, hogy lesz átvehető minta, hasonlóan a MER szabályzathoz.
- Az ISQC1 - önmagában - nem adott elegendő támpontot ahhoz, hogy hogyan kell egy ilyen rendszert felépíteni.
- Egy minőségirányítási rendszer kialakítása **másfajta megközelítést igényel** a könyvvizsgálótól, még akkor is, ha a „mi romolhat el” kérdés a könyvvizsgálatnál is alap kérdés.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A MIR kialakításához **gyakorlati segítséget ad:**
 - **Iránymutatás** az 1. témaszámú Nemzetközi Minőségirányítási Standard (ISQM 1) alkalmazásához és **mellékletek** (*MKVK 2023. június, augusztus*)
 - 2. számú melléklet **Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához**
 - **Minőségirányítási Kézikönyv** (Egyedül dolgozó könyvvizsgáló) (*MKVK, 2024. március*)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- **2023. évi oktatási anyag** alapján a megközelítés:
 - Folyamatábrák / döntési pontok
 - 5 kérdés – MIÉRT?
- A **komponensenkénti** minőségcél / kockázat / válasz / referencia megközelítés **könnyebben áttekinthető**
- A **könyvvizsgálatok lezárásával** felszabadult kapacitás a MIR kialakítására.
- „Rémhírterjesztés”

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

ISQM 1 2024. JANUÁR 1.-ÉN LÉPETT HATÁLYBA.

„a MIR-ben kialakított folyamatba épített belső kontrollokat, figyelemmel kíséresi tevékenységeket, valamint azokat az alapvető követelményeket, amelyek a megbízásért felelős partner (könyvvizsgáló) és a megbízásért felelős munkacsoport tagjainak a minőségért való felelősségét és feladatait rögzítik, **minden megbízáson érvényre kell juttatni, függetlenül attól, hogy a megbízást 2024. január 1-jét megelőzően vagy azt követően fogadták el és kezdték el a végrehajtását**” (Gyakran ismételt kérdések)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

ISQM 1 2024. JANUÁR 1.-ÉN LÉPETT HATÁLYBA.

„A jelen MIR kézikönyv hatálybalépésének időpontjában már folyamatban lévő megbízások tekintetében minden esetben mérlegelni kell, hogy milyen intézkedések szükségesek (vagy szükségesek-e egyáltalán) annak érdekében, hogy az adott megbízások **2024. január 01-jét követő munkaszakaszainak végrehajtása** során a jelen MIR kézikönyvben rögzített, a minőséggel kapcsolatos követelmények teljesüljenek.”

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

ISQM 1 2024. JANUÁR 1.-ÉN LÉPETT HATÁLYBA.

„...amennyiben az előzőek vagy itt nem említett más belső egyedi MIR szabályozás szerinti követelmények vonatkoznak egyedi megbízásokra, akkor **szükség van annak átgondolására**, hogy ezeknek a követelményeknek való megfelelés érdekében **van-e további teendő a 2024. január 1-jét megelőzően elfogadott és megkezdett megbízás esetében** ahhoz képest, mint amit a megbízás tervezésekor a korábbi MER szabályzat szerint figyelembe vettek; értelemszerűen itt azokra a MIR követelményekre kell fókuszálni, amelyek **egy konkrét megbízás végrehajtására** azzal a céllal vonatkoznak, hogy általuk a minőségcélok elérését biztosítsák” (Gyakran ismételt kérdések)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

ISQM 1 2024. JANUÁR 1.-ÉN LÉPETT HATÁLYBA.

„Értelemszerűen pl. a **megbízás elfogadására** vonatkozó új MIR szerinti követelmények **nem vonatkoznak, nem vonatkozhatnak a MIR hatálybalépése előtti időpontban elfogadott megbízásokra.**”) (Gyakran ismételt kérdések)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- **Amennyiben** nincs még készen a MIR,
 - kérdéses, hogy az „**átgondolásra**” mikor kerül sor.
 - Ha a jelentés több mint 60 nappal ezelőtt kiadásra került, akkor az archíválási kötelezettség miatt hogyan teljesül az „átgondolás”, és annak dokumentálása
- Amennyiben a MIR ugyan azokat a dokumentumokra, kérdőívekre, munkalapokra éit hivatkozik, mint a korábbi MER, akkor az „átgondolás” eredménye valószínűsíthetően az lesz, hogy az elvégzett munka megfelelt a MIR-nek is. DE, az átgondolásra szükség van.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

MILYEN SZOLGÁLTATÁSOKRA TERJED KI A MIR?

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Hatókör: (ISQM 1. 1)

a Társaság felelőssége, hogy minőségirányítási rendszert alakítson ki,
vezessen be és
működtessen

a pénzügyi kimutatások **könyvvizsgálatára** vagy **átvilágítására**,
vagy **egyéb bizonyosságot nyújtó** szolgáltatásokra vonatkozó,
vagy **azokhoz kapcsolódó** megbízásokra vonatkozóan.

1. Átvilágítási megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok [ISRE]

ISRE 2400
(MÓDOSÍTOTT)

MÚLTRA VONATKOZÓ
PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
ÁTVILÁGÍTÁSÁRA SZÓLÓ
MEGBÍZÁSOK

ISRE 2410

AZ ÉVKÖZI PÉNZÜGYI
INFORMÁCIÓKNAK A
GAZDÁLKODÓ FÜGGETLEN
KÖNYVVIZSGÁLÓJA ÁLTAL
VÉGREHAJTOTT ÁTVILÁGÍTÁSA

2. A múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatási megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok [ISAE]

ISAE 3000
(FELÜLVIZSGÁLT)

MÚLTBELI PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK
KÖNYVVIZSGÁLATÁN VAGY
ÁTVILÁGÍTÁSÁN KÍVÜLI,
BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ
SZOLGÁLTATÁSOKRA SZÓLÓ
MEGBÍZÁSOK

ISAE 3400

JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI
INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

ISAE 3402

SZOLGÁLTATÓ SZERVEZETNÉL
MŰKÖDŐ KONTROLLOKRA
VONATKOZÓ BIZONYOSSÁGOT
NYÚJTÓ JELENTÉSEK

ISAE 3410

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKRA
VONATKOZÓ KIMUTATÁSOKRA
VONATKOZÓ BIZONYOSSÁGOT
NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSOKRA
SZÓLÓ MEGBÍZÁSOK

3. Kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok [ISRS]

ISRS 4400
(FELÜLVIZSGÁLT)

MEGÁLLAPODÁS SZERINTI
ELJÁRÁSOK VÉGREHAJTÁSÁRA
SZÓLÓ MEGBÍZÁSOK

ISRS 4410

ÖSSZEÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ
MEGBÍZÁSOK

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A „**kapcsolódó megbízások**” fogalma körüli bizonytalanság
- A kapcsolódó megbízások körébe beletartozik-e a megállapodás szerinti vizsgálat (ISRS 4400) illetve a pénzügyi kimutatások összeállítása (ISRS 4410), tekintettel arra, hogy semmilyen bizonyosságot nem nyújtanak. (**Igen**)
- Egyéb szakmai szolgáltatások** - a *2007. évi LXXV. tv. a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről*, 3. § (2) bekezdés - körébe tartozó megbízásokra a **MIR nem vonatkozik.**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

HÁLÓZAT SZEREPE A MIR SZEMPONTJÁBÓL

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Hálózatok és szolgáltatók (ISQM 1)

A minőségirányítási standard **foglalkozik** a társaság felelősségeivel, amikor a társaság:

(a) **hálózathoz tartozik**, és a társaság megfelel a hálózati követelményeknek, **vagy hálózati szolgáltatásokat vesz igénybe** a minőségirányítási rendszerben **vagy a megbízások végrehajtása során; vagy**

(b) **szolgáltatótól származó erőforrásokat** használ a minőségirányítási rendszerben vagy a megbízások végrehajtása

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A hálózatok létrehozása, vagy meglévő hálózatokhoz való csatlakozás iránti érdeklődés **jelentősen megnőtt**, aminek több oka is beazonosítható:
 - A hálózat iránymutatása / segítsége a MIR szabályzat konkrét kidolgozását illetően
 - A megbízások utólagos áttekintéséhez a megfelelő áttekintő személy rendelkezésre állása
 - Konzultációs lehetőség megléte.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Hálózatok és szolgáltatók (ISQM 1)

A társaság **akkor is felelős** a saját minőségirányítási rendszeréért, **ha**

megfelel a hálózati követelményeknek, vagy hálózati szolgáltatásokat vesz igénybe, vagy szolgáltatótól származó erőforrásokat használ.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

MINŐSÉGCÉLOK KITŰZÉSE

/ KOCKÁZATOK BEAZONOSÍTÁSA

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

Átfogó célok:

- A szakmai és etikai standardoknak megfelelő következetesen minőségi megbízások végrehajtása
- Ügyfelek magas színvonalú szolgáltatás nyújtása, számukra hozzáadott érték teremtése
- A könyvvizsgáló szakma hírnevének megőrzése, hozzájárulás a szakma fejlődéséhez
- Szakértelem és képességek fejlesztése a meglévő ügyfélkapcsolatok megtartása, illetve új ügyfélkapcsolatok kiépítésének elősegítése érdekében

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Minőségcélok

- ISQM 1 **tartalmazza** a minőségcélokat: „a Társaságnak ki kell alakítania...”
- A magyarázó anyagok számos példát és egyszerűsítési lehetőséget tartalmaznak.

Kockázatok

- A Társaságoknak fel kell mérnie és azonosítania kell a minőségi kockázatokat.... (ISQM 1, 25)
- A minőségi kockázatok felmérésének **nem szükséges formális minősítésekből vagy pontokból állnia**, noha nincs kizárva, hogy a társaságok ezeket használják. (ISQM 1A 48)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- ISQM 1 **tartalmazza a minőségcélokat:** „a Társaságnak ki kell alakítania...” - **kellően általánosak** ahhoz, hogy mindenki számára minőségcél lehessen.
- Az ISQM 1 **nem tartalmaz** kötelezően beazonosítandó kockázatokat.
- Az egyes minőségcélok elérését fenyegető kockázatok – a célok és a tevékenység azonosságából adódóan – **lehetnek azonosak** több társaság esetében is, de **végig kell gondolni a sajátosságokat.**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A célok és a kockázatok beazonosításához **gyakorlati segítséget ad:**
 - **Iránymutatás** az 1. témaszámú Nemzetközi Minőségirányítási Standard (ISQM 1) alkalmazásához 2. számú melléklet **Minősegbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához**
 - **Minőségirányítási Kézikönyv** (Egyedül dolgozó könyvvizsgáló)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**VÁLASZOK /
REFERENCIA (HIVATKOZÁSOK)**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat, „válaszok”

- ISQM 1 magyarázat (A/.....) része **kevés támpontot nyújt** a válaszokhoz
- A válaszokhoz **gyakorlati segítséget ad**:
 - **Iránymutatás** az 1. témaszámú Nemzetközi Minőségirányítási Standard (ISQM 1) alkalmazásához 2. számú melléklet **Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához**
 - **Minőségirányítási Kézikönyv** (Egyedül dolgozó könyvvizsgáló)
- A válaszokat a könyvvizsgáló (Társaság) **saját maga** kell, hogy megfogalmazza, kialakítsa, dokumentumokkal alátámassza.
- Külső szakmai közreműködő csak „segítség” tud lenni.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat, „referencia”, (hivatkozás)

- A válaszokhoz **ismerni kell** a saját MER szabályzat alapján alkalmazott eljárásokat, munkalapokat, kérdőíveket.
- **Viszonylag egyszerű** a helyzet, ha a MER szabályzat eljárásai és dokumentumai **napi szinten alkalmazásra kerültek**.
- **Döntés:** a saját MER szabályzat mellékleteiben felsorolt dokumentumok kerülnek a továbbiakban is alkalmazásra, vagy esetlegesen a Minőségirányítási Kézikönyv mellékletei.
- Külső szakmai közreműködő ebben **nem tud hatékony** segítséget nyújtani.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

EGY LEHETSÉGES MEGKÖZELÍTÉS

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

Bevezető

A MIR szabályzatban – az ISQM 1 standard alapján- a következő **fogalmaknak** az alábbi jelentése van:

Kockázatfelmérés:

Minőségcélok:

Minőségi kockázat

Válasz a minőségi kockázatokra:

További fogalmak:.....

Alkalmazott rövidítések:

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

Kockázatfelmérés: a minőségcélok meghatározása, a minőségcélok elérését veszélyeztető minőségi kockázatok azonosítása és értékelése, valamint az értékelt minőségi kockázatok kezelésére irányuló válaszlépések megtervezése és végrehajtása.

Minőségcélok: a Társaság által elérendő kívánt végeredmények a minőségirányítási rendszer komponenseire vonatkozóan.

Minőségi kockázat: egy kockázat, amely észszerűen lehetséges, hogy:

- felmerül; és
- önmagában vagy egyéb kockázatokkal együtt kedvezőtlenül befolyásolja egy, vagy több minőségcél elérését.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

Válasz (a minőségi kockázatra): a Társaság által egy vagy több minőségi kockázat kezelése céljából kialakított és bevezetett politikák vagy eljárások:

- A politikák arra vonatkozó kijelentések, hogy mit kellene, vagy mit nem kellene tenni a minőségi kockázat(ok) kezelése céljából. Az ilyen kijelentések lehetnek dokumentáltak, kommunikációkban kifejezetten kinyilvánítottak, vagy intézkedéseken és döntéseken keresztül hallgatólagosan értetődők.
- Az eljárások a politikák bevezetését szolgáló intézkedések.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

A MIR szabályzatban alkalmazott további fogalmak

- Társaság:** akire a jelen MIR szabályzat vonatkozik
- Referencia:** hivatkozás a Társaság egyéb szabályzataira, eljárásaira, dokumentumaira, nyilvántartásaira, munkapapírjaira .
- Vezető tisztségviselő** – olyan személy, akinek felhatalmazása van arra, hogy a társaság nevében jogerős megállapodást kössön, valamint a cég nevében kibocsátott jelentést írjon alá egy szakmai szolgáltatáshoz kapcsolódó megbízás teljesítésével összefüggésben.
- Asszisztens:** a könyvvizsgálatban résztvevő munkatárs, beleértve azt (azokat) a könyvvizsgálót (könyvvizsgálókat) is, aki (akik) részt vesz(nek) a megbízásban, de nem ők az aláíró könyvvizsgálók

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

- **Munkatársak:** a Társaság munkavállalói
- **Közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó** – az a gazdálkodó, amelynek átruházható értékpapírjait az Európai Gazdasági Térség valamely államának szabályozott piacán kereskedésre befogadták, valamint minden olyan, az előbbi kategóriába nem tartozó gazdálkodó, amelyet jogszabály közérdeklődésre számot tartónak minősít.
- **Munkapapírok**– a megbízás végrehajtásának dokumentációja, az elvégzett munka, az elért eredmények és a gyakorló könyvvizsgáló által levont következtetések nyilvántartása.
- **Szakmai előírások** - a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardok, vagy a Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardok, valamint a kamara szakmai előírásai.
- **éit**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

MIR SZABÁLYZAT HATÓKÖRE

1. Átvilágítási megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok [ISRE]

ISRE 2400
(MÓDOSÍTOTT)

MÚLTRA VONATKOZÓ
PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
ÁTVILÁGÍTÁSÁRA SZÓLÓ
MEGBÍZÁSOK

ISRE 2410

AZ ÉVKÖZI PÉNZÜGYI
INFORMÁCIÓKNAK A
GAZDÁLKODÓ FÜGGETLEN
KÖNYVVIZSGÁLÓJA ÁLTAL
VÉGREHAJTOTT ÁTVILÁGÍTÁSA

2. A múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatási megbízásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok [ISAE]

ISAE 3000
(FELÜLVIZSGÁLT)

MÚLTBELI PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK
KÖNYVVIZSGÁLATÁN VAGY
ÁTVILÁGÍTÁSÁN KÍVÜLI,
BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ
SZOLGÁLTATÁSOKRA SZÓLÓ
MEGBÍZÁSOK

ISAE 3400

JÖVŐRE VONATKOZÓ PÉNZÜGYI
INFORMÁCIÓK VIZSGÁLATA

ISAE 3402

SZOLGÁLTATÓ SZERVEZETNÉL
MŰKÖDŐ KONTROLLOKRA
VONATKOZÓ BIZONYOSSÁGOT
NYÚJTÓ JELENTÉSEK

ISAE 3410

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKRA
VONATKOZÓ KIMUTATÁSOKRA
VONATKOZÓ BIZONYOSSÁGOT
NYÚJTÓ SZOLGÁLTATÁSOKRA
SZÓLÓ MEGBÍZÁSOK

3. Kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó magyar nemzeti standardok [ISRS]

ISRS 4400
(FELÜLVIZSGÁLT)

MEGÁLLAPODÁS SZERINTI
ELJÁRÁSOK VÉGREHAJTÁSÁRA
SZÓLÓ MEGBÍZÁSOK

ISRS 4410

ÖSSZEÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ
MEGBÍZÁSOK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

- **A Társaság jellemzői**
- **Társaság neve:**
- **Szakmai szervezet:** Magyar Könyvvizsgálói Kamara (Nyilvántartási szám:.....)
- **Társaság minősítései:**.....
- Társaság könyvvizsgáló munkatársainak adatait és minősítéseit a melléklet tartalmazza.
- **Szervezeti felépítés:** melléklet
- Hálózatba tartozás?

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

Ügyfelek részére a Társaság az alábbi **szakmai szolgáltatásokat** nyújtja:

- pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata és átvilágítása,
- egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások
- megállapodás szerinti eljárások végrehajtására szóló megbízások
- Egyéb szakmai szolgáltatások
 - tanácsadás?
 - könyvelés?
 - adótanácsadás?
 - oktatás?
 - Igazságügyi szakértés?

Az egyéb szakmai szolgáltatások - a *2007. évi LXXV. tv. a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről*, 3. § (2) bekezdés - körébe tartozó megbízásokra a **MIR nem vonatkozik.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

A könyvvizsgálóknak és a közreműködő személyeknek kerülniük kell minden olyan helyzetet, amely alkalmas lehet függetlenségük veszélyeztetésére. **Ennek érdekében a Társaság a könyvvizsgálattal érintett ügyfelek részére a könyvvizsgálaton túlmenően egyéb szolgáltatást nyújt / nem nyújt.**

Az ügyfelek (pl: kkv-k, nagyvállalatok, éit) társaságok, az alábbi **iparágakból**

-

-

-

- Tőzsdén jegyzett, illetve közérdeklődésre számot tartó gazdálkodók pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatára szóló megbízást a Társaság vállal / nem vállal.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS - GYAKORLATBAN

Átfogó célok:

- A szakmai és etikai standardoknak megfelelő következetesen minőségi megbízások végrehajtása
- Ügyfelek magas színvonalú szolgáltatás nyújtása, számukra hozzáadott érték teremtése
- A könyvvizsgáló szakma hírnevének megőrzése, hozzájárulás a szakma fejlődéséhez
- Szakértelem és képességek fejlesztése a meglévő ügyfélkapcsolatok megtartása, illetve új ügyfélkapcsolatok kiépítésének elősegítése érdekében

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Dokumentálási követelmények

Az ISQM 1 standard előírása alapján a Társaság MIR-rel kapcsolatos dokumentációjának három alapelv megvalósítását kell szolgálnia, elősegítenie. Elvárás, hogy a MIR dokumentációja:

- **támogassa** a könyvvizsgáló társaság által a **minőségi kockázatokra kialakított válaszok következetes alkalmazását,**
- **támogatást nyújtson** ahhoz, hogy a **munkatársak** (asszisztensek) megértsék és következetesen értelmezzék a belső MIR szabályzatban foglaltakat (beleértve a MIR-ben rögzített általános, valamint a megbízások végrehajtásával kapcsolatos konkrét feladatköreik és felelősségeik megértését); és
- **bizonyítékot nyújtson** a minőségi kockázatokra adott **válaszok kialakítására, bevezetésére és működésére,** hogy ezzel is **támogassa a MIR évenkénti értékelését.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Az alapelvek érvényre juttatása érdekében további követelmény, hogy a Társaság **dokumentálja** a minőségcélokhoz és a minőségi kockázatokhoz kapcsolódó kockázatfelmérési- és azonosítási folyamatával kapcsolatban, az egyes MIR komponensekre vonatkozóan:

- a **minőségcélokat**
- a **minőségi kockázatokat**, és
- a **kockázatokat kezelő válaszokat** (politikákat és eljárásokat).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

**EGYÉNI KÖNYVVIZSGÁLÓ / NEM EGYÉNI
KÖNYVVIZSGÁLÓ**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Lényeges különbségek az egyéni könyvvizsgálóként és a nem egyéni könyvvizsgálóként tevékenykedők minőségirányítási rendszerében:

- Minden feladat, felelősség az egyéni könyvvizsgálóé.
- Egyes szám. első személyben fogalmazza meg a saját rendszerét

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Különbség a **nyolc komponensnél**:

1. A társaság kockázatfelmérési folyamata;
2. Irányítás és vezetőség; **saját magáról ír, megerősíti a feladatát és a felelősségét.**
3. Releváns etikai követelmények;
4. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása;
5. Megbízás végrehajtása;
6. Erőforrások; Emberi erőforrás: **saját maga**
7. Információk és kommunikáció; **Belső kommunikáció nincs.**
8. A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat: **legalább 3 évente fel kell kérnie egy tőle független könyvvizsgálót az áttekintésre.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

MIR 8 KOMPONENSE, AMI INKÁBB 2 + 6

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A minőségirányítási rendszer **nyolc komponense**:

1. A társaság kockázatfelmérési folyamata;
2. Irányítás és vezetőség;
3. Releváns etikai követelmények;
4. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása;
5. Megbízás végrehajtása;
6. Erőforrások;
7. Információk és kommunikáció;
8. A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

1. A társaság kockázatfelmérési folyamata / Kockázat felmérése

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

1. A társaság kockázatfelmérési folyamata/ Kockázat felmérése

A komponens tartalma

A kockázatfelmérési folyamat az, amit a Társaságnak követnie kell a minőségirányítás kockázatalapú megközelítése során.

A standard megköveteli a Társaságtól, hogy

- **ismerje meg** az olyan feltételeket, eseményeket, körülményeket, intézkedéseket vagy elmaradt intézkedéseket, amelyek kedvezőtlenül befolyásolhatják a minőségcélok elérését (ez a tevékenység a minőségi kockázatok azonosítása),
- **értékelje**, hogy egy **kockázat bekövetkezésének észszerű esélye van-e**, és bekövetkezése esetén **hátrányosan befolyásolhatja-e** egy vagy több minőségcél elérését akár önállóan, akár más kockázatokkal együtt (ez a tevékenység a minőségi kockázatok felmérése, értékelése).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A kockázatelemzés

- a **minőségcélok meghatározásából,**
- a minőségcélok elérését **veszélyeztető** minőségi kockázatok **azonosításából és értékeléséből,** valamint
- az értékelt minőségi kockázatok kezelésére irányuló **válaszok megtervezéséből és végrehajtásából** áll.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A MIR kockázatalapú megközelítése során a Társaságnak a következőkre kell **összpontosítania**:

- a könyvvizsgáló által végzett megbízások jellegéből és körülményeiből adódóan felmerülő **minőségi kockázatokra**, és
- az e kockázatok megfelelő kezelésére irányuló könyvvizsgálói **válaszlépések meghatározására és végrehajtására**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Minőségcélok

- A minőségcélok a Társaság elérendő kívánt végeredmények a minőségirányítási rendszer egyes releváns komponenseinél kerülnek bemutatásra.

Minőségi kockázat

A minőségi kockázat olyan kockázat, amelynek **ésszerű esélye van** arra, hogy:

- felmerül; és
- **önmagában vagy egyéb kockázatokkal együtt** kedvezőtlenül befolyásolja egy, vagy több minőségcél elérését.

A minőségi kockázatok meghatározása során a **kiindulási pont**, hogy a kockázatok felmérésének időpontjában a Társaság által ismert - elvállalt - megbízások jellegéből és körülményeiből adódóan minőséget veszélyeztető kockázatok lehetnek, továbbá, hogy a könyvvizsgálói válaszlépések ezeknek a kockázatoknak a kezelésére irányuljanak.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Válaszok

A belső minőségirányítás rendszerében a válaszok olyan politikákból és/ vagy eljárásokból állnak, amelyeket egy vagy több minőségi kockázat(ok) kezelésére kerültek kialakításra és bevezetésre. Ilyenek:

- A **politikák** arra vonatkozó kijelentések, hogy mit kellene, illetve mit nem kellene tenni a minőségi kockázat(ok) kezelése érdekében. Ezek a kijelentések lehetnek dokumentáltak, kommunikációkban kifejezetten kinyilvánítottak, vagy intézkedéseken és döntéseken keresztül hallgatólagosan értetődők.
- Az **eljárások** a politikák bevezetését szolgáló konkrét intézkedések.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Iteratív megközelítés

A kialakított és bevezetett minőségirányítási rendszer elemei **folyamatba építetten működnek**, és így folyamatosan és időben reagálnak a megbízások jellegében és körülményeiben bekövetkező változásokra.

A **figyelemmel kíséresi és helyrehozási tevékenységek** eredményei, a **külső ellenőrzések** eredményei és **egyéb kapcsolódó információk** (pl. panaszok) olyan információkat azonosíthatnak, amelyek azt jelzik, hogy a **megbízások jellegében és körülményeiben bekövetkezett változások** miatt **további minőségcélokra, illetve további vagy módosított minőségi kockázatok beazonosítására, vagy válaszokra van szükség.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Ha ilyen információ kerül azonosításra, akkor mérlegelni kell az információt, és adott esetben:

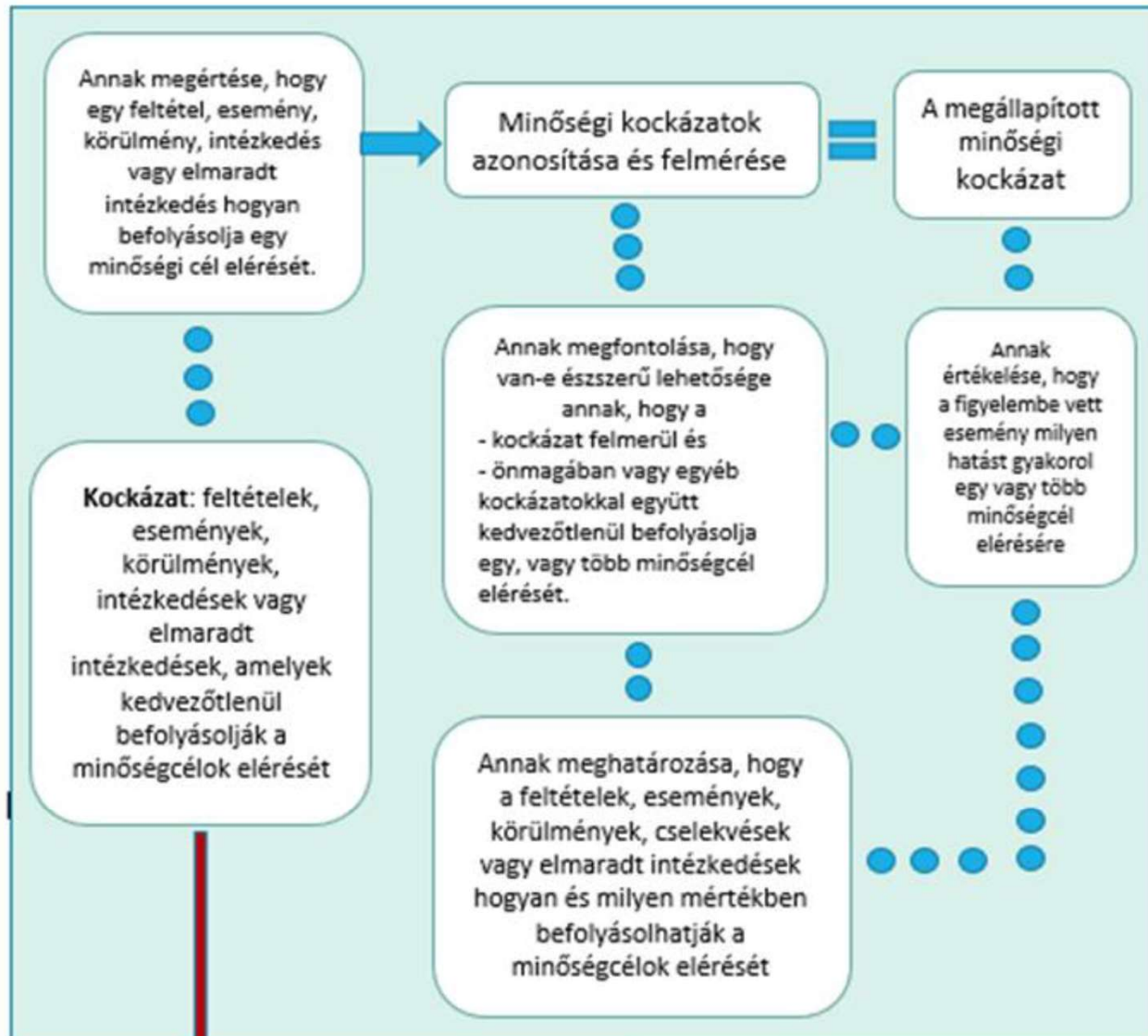
- a **már meglévőknön felül további minőségcélokat kell meghatározni**, vagy módosítani kell a már korábban meghatározott további minőségcélokat;
- további minőségi kockázatok kerülnek beazonosításra és/vagy módosításra kerülnek a korábban beazonosított kockázatok, vagy újból felmérésre kerülnek a minőségi kockázatok; vagy
- **további válaszokat** kerülnek kialakításra és bevezetésre, vagy módosításra kerülnek a már meglévő válaszokat.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A kockázatelemzés folyamata

Forrás: [Quality Management Series: Small Firm Implementation, Installment One](#) |
IFAC

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Például:

A társaság összetettsége és működési jellemzői: A társaság a

Az erőforrások összefüggésében ez számos minőségi kockázatot eredményezhet, beleértve:

- A két egyesült társaság által használt technológiai erőforrások lehet, hogy nem kompatibilisek.
- A megbízásért felelős munkacsoportok lehet, hogy

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A **kockázat felmérése** – beleértve a kockázatokra adott válaszok megfogalmazását, és a kapcsolódó dokumentumok kialakítását - **folyamatos** tevékenység.

A MIR-ben meghatározott **minőségcélok rendszeresen felülvizsgálatra kerülnek**, annak biztosítása érdekében, hogy azok tükrözzenek minden, a jövőben bekövetkező lényeges vagy jelentős változást, amelyek hatással lehetnek minőségi célokra vagy azok következetes megvalósítására.)

(Figyelemmelkísérési és helyrehozási komponens!)

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

2. – 7. Komponens

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

2. – 7. komponens felépítése

A komponens tartalma

Kockázati mátrix

MINŐSÉGCÉLOK	KOCKÁZATOK	VÁLASZOK (POLITIKÁK ÉS ELJÁRÁSOK)	Referencia
--------------	------------	---	------------

KIINDUÁS: Iránymutatás az ISM1 alkalmazásához, 2. számú melléklete: Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Minőségcél 1

Kockázat 1	- Válasz 1	Referencia: kapcsolódóanyag
	- Válasz 2	Referencia: kapcsolódóanyag
	

Kockázat 2	- Válasz 1	Referencia: kapcsolódóanyag
	- Válasz 2	Referencia: kapcsolódóanyag

.....

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

2. Irányítás és vezetőség

A komponens tartalma

Olyan kérdésekkel foglalkozik, mint a könyvvizsgáló cég kultúrája, a vezetői felelősség és elszámoltathatóság, a cég szervezeti felépítése, a minőségirányítási szerep- és felelősségi körök kijelölése, valamint az erőforrások tervezése és elosztása.

*Alap feltételezés: az egyes megbízások „gazdája” a **könyvvizsgáló.***

Kockázati mátrix

2. számú melléklet Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

2. Irányítás és vezetőség

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Irányítás, vezetőség

Tekintettel arra, hogy *[egyéni könyvvizsgálóként / társaságban, de egyedüli könyvvizsgálóként]* dolgozom, én vállalom a **minőségért való teljes és végső felelősséget és elszámoltathatóságot a minőségirányítási rendszeremért, annak kialakításáért és bevezetéséért, továbbá én vagyok az egyedüli felelős annak működtetéséért.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 1

Elkötelezettség a minőség iránt, amely magában foglalja a következőket:

- A könyvvizsgáló / vezetés felelősség vállalása a **MIR rendszer kialakításáért és megvalósításáért**
- A megbízások következetesen **minőségi végrehajtása** a standardok követelményeinek megfelelően,
- **A szakmai etikai követelmények fontosságának** figyelembevétele a megbízások elvállalása, illetve végrehajtása során,
- **A minőség fontossága általában véve**, és a megbízások elvállalása, a pénzügyi- és működési döntések meghozatala során is (pl. a vállalt megbízási díjakról való döntések tekintetében),

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 1 (folytatás)

- Az **asszisztensek minőség iránti elkötelezettségének erősítése** a következő minőségi célkitűzéseken keresztül:
 - A MIR-en belüli megbízások teljesítésével kapcsolatos minőségért való felelősségüknek és az elvárt viselkedésüknek a megerősítése.
 - Cselekedeteik és viselkedésük révén bizonyítsák a minőség iránti elkötelezettségüket, fejlesszék és fenntartsák a megfelelő kompetenciát a feladataik ellátásához.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A vezetés / könyvvizsgáló **nem rendelkezik kellő és megfelelő ismeretekkel:**
 - az új ISQM-ek követelményeiről (beleértve ezeknek a jövőben bekövetkező esetleges változásait),
 - a szakmai standardok mindenkori változásairól,
 - a szakmai etikai követelmények mindenkori változásairól.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Válasz 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **rendszeresen részt vesz** a szakmai-, a minőségirányítás- és az etikai standardokról szóló kamarai képzéseken, áttanulmányozza az erre vonatkozóan elérhető kamarai és más segédanyagokat, és ha szükséges, konzultációt folytat ezekben a témákban nagy tapasztalattal és jártassággal rendelkező szakemberekkel, hogy megszerezze a megfelelő ismereteket, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy a vonatkozó követelményeknek meg tudja felelni az egyes megbízások végrehajtása során.

REFERENCIA

- *MÍR rendszer*
- *Továbbképzési nyilvántartás*
- *Konzultációk, megbeszélések dokumentálása, munkapapírok*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás , vezetés**

Minőségcél 1/ Kockázat 2

- A könyvvizsgáló **nem tudja érvényesíteni** a megbízási díjban a megbízás minőségi végrehajtásához szükséges munkaráfordítás ellenértékét, mégis elvállalja a megbízást.

Válasz 1/ Kockázat 2

- A megbízás minőségének biztosítására különös hangsúlyt helyez, függetlenül attól, hogy az meg nem térülő többlet ráfordításokkal jár. (Pl. szükség esetén külső konzultációkat vesz igénybe).

REFERENCIA

- *Kalkulációs séma*
- *Megbízás elfogadásának, jóváhagyásának folyamata*
- *Utólagos elemzés*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 1/ Kockázat 3

- Az **asszisztensek nem ismerik** pontosan a minőségért való saját felelősségüket és a tőlük elvárt viselkedést, valamint a szakmai kompetenciáik fejlesztése iránti elvárásokat és ezek teljesítésének módját, lehetőségeit.

Válasz 1/ Kockázat 3

- A könyvvizsgáló az asszisztens felvételekor és azt követően minden évben legalább egyszer kommunikálja az asszisztens(ek) felé az adott minőségcélhoz kapcsolódó, velük szembeni elvárásokat és megbeszéli velük a további szakmai fejlődésükhöz igénybe vehető lehetőségeket, javaslatait.

REFERENCIA

- *Teljesítményértékelés*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 2

- A könyvvizsgáló a magatartásán keresztül a **minőség iránti elkötelezettséget tanúsít**. (Pl.: udvariasság, gyors reagálás, megbízhatóság, szakmaiság, határidők betartása.)

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 2/ Kockázat 1

- Összetorlódó megbízások, határidők esetén a felmerülő kérdések, jelentős szakmai megítélést, esetleg konzultációt igénylő témák **azonosítása elmarad**, vagy időhiány léphet fel a szükséges szakmai megfontolások, konzultációk lebonyolítására. Az ügyfél felé történő gyors reagálás is veszélybe kerülhet.

Válasz 1/ Kockázat 1

- A megbízások és határidők naprakész vezetése, valamint folyamatos összehangolása a rendelkezésre álló erőforrásokkal.

REFERENCIA

- *Megebízások nyilvántartása és folyamatos aktualizálása*
- *Erőforrások napi / heti részletességű nyilvántartása és folyamatos aktualizálása*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 3

- A folyamatos **szakmai fejlődés iránti elkötelezettség**, a megbízások végrehajtásához szükséges szakmai ismeretek naprakészen tartása (pl. folyamatos tanulásra való igény és erre megfelelő idő- és források megtervezése).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 3/ Kockázat 1

- **Nem foglalkozik a folyamatos** önképzéssel, és a munkatársak (ha vannak) erre való ösztönzésével.

Válasz 1/ Kockázat 1

- A fejlesztendő ismeretek, szakmai hiányosságok felismerése, azonosítása és a szükséges ismeretek megszerzésére továbbképzési terv kidolgozása.
- A továbbképzési terv végrehajtása, továbbképzéseken való részvétel, a megszerzett ismeretek megosztása a munkatársakkal.

REFERENCIA

- *Továbbképzések nyilvántartása*
- *Képzések nyilvántartása*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 4

- Az erőforrás-szükségleteket, beleértve a pénzügyi erőforrásokat, a könyvvizsgáló **megtervezi**, és az esetlegesen hiányzó erőforrások megszerzése, valamint a konkrét megbízásokhoz való hozzárendelése a könyvvizsgáló minőség iránti elkötelezettségével összhangban történik.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Irányítás, vezetőség**

Minőségcél 4/ Kockázat 1

- A megbízás elvállalásakor **nem megfelelően méri fel** az egyes megbízások erőforrás-szükségleteit és **nem intézkedik kellő időben** azok megszerzése iránt, ami csorbítja a minőség iránti elkötelezettségét, és ez veszélyeztetheti egy vagy akár több minőségcél elérését.

Válasz 1/ Kockázat 1

- A kialakult helyzet ügyféllel való megbeszélése, határidő módosítás kérése (ha lehetséges).
- • Asszisztencia bevonása menet közben sürgősséggel.
- • Szakmai konzultációk lefolytatása a jelentős megítélést igénylő kérdésekről

REFERENCIA

- *Megbízások nyilvántartása és folyamatos aktualizálása*
- *Erőforrások napi / heti részletességű nyilvántartása és folyamatos aktualizálása*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Irányítás, vezetőség

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

3. Releváns etikai követelmények

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

3. Releváns etikai követelmények

A komponens tartalma

Foglalkozik a vonatkozó etikai követelményeknek a társaság) és annak munkatársai általi teljesítésével; Azokat az etikai követelményeket is taglalja, amelyek a könyvvizsgáló munkáját segítő, a társaságon kívüli személyekre vonatkoznak.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Etikai alapelvek

- **Tisztesség** – egyenesnek és őszintének lenni valamennyi szakmai és üzleti kapcsolatban.
- **Objektivitás** – nem veszélyeztetni szakmai vagy üzleti megítéléseket elfogultság, érdekellentét vagy mások illetéktelen befolyása miatt.
- **Szakmai hozzáértés és megfelelő gondosság:**
 - szakmai ismereteket és készségeket olyan szinten megszerezni és fenntartani, amely szükséges annak biztosításához, hogy egy ügyfél vagy munkáltató szervezet hozzáértő szakmai szolgáltatást kapjon az aktuális technikai és szakmai standardok, valamint a vonatkozó törvények alapján; és
 - gondosan és a vonatkozó szakmai standardokkal összhangban járni el.
- **Titoktartás** – tiszteletben tartani a szakmai és üzleti kapcsolatok eredményeképpen megszerzett információk bizalmas jellegét.
- **Hivatáshoz méltó magatartás – megfelelni a releváns jogszabályoknak és szabályozásoknak, és kerülni** minden olyan viselkedést, amelyről a kamarai tag könyvvizsgáló tudja vagy tudnia kellene, hogy lehet, hogy rontja a szakma hitelét.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Az alapelveknek történő megfelelést veszélyeztető tényezők

- **Önérdék veszélye** – annak a veszélye, hogy egy pénzügyi vagy egyéb érdekeltség nem helyénvaló módon fogja befolyásolni a könyvvizsgáló, és/vagy a munkatárs könyvvizsgálói megítélését vagy viselkedését.
- **Önellenzés veszélye** – annak a veszélye, hogy könyvvizsgáló, és/vagy a munkatárs nem megfelelően fogja a értékelni egy korábbi következtetés eredményét vélemény megformálásakor.
- **Az elfogultság veszélye** – annak a veszélye, hogy olyan mértékig támogatja a könyvvizsgáló, és/vagy a munkatárs az ügyfelet vagy álláspontját, hogy az veszélyezteti az objektivitást.
- **Magánjellegű kapcsolat veszélye** – annak a veszélye, hogy egy ügyféllel fennálló hosszú távú vagy szoros kapcsolat miatt a könyvvizsgáló, és/vagy a munkatárs túl megérettő vagy túlságosan elfogult lesz a munkájukkal kapcsolatban.
- **A fenyegetés veszélye** – annak a veszélye, hogy tényleges vagy vélt nyomás, beleértve az arra tett kísérletet, nem helyénvaló befolyást gyakorolnak a könyvvizsgálóra, és/vagy a munkatársra, és ez meg fog akadályozni abban, hogy objektív módon járjon el

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Kockázati mátrix

2. számú melléklet Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

+

Az etikai és függetlenségi követelményeket (korábbi MER szabályzatból átemelhetők)

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 1

A könyvvizsgáló és munkatársai:

- **ismerik** a megbízásokra vonatkozó releváns etikai követelményeket; és
- • **teljesítik** a megbízásokra vonatkozó releváns etikai követelményekkel kapcsolatos felelősségeiket.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló vagy a munkatársai **nem ismerik és/vagy nem értik** a társaságra és a megbízásaira vonatkozó etikai követelményeket.

Válasz/1 Kockázat 1

- Az ismeretek **szinten tartása** a vonatkozó etikai követelményekről, egyrészt a kamarai továbbképzések révén, másrészt önképzés formájában.
Munkatársak foglalkoztatása esetén: a releváns etikai normák ismertetése a munkatársakkal (éves oktatás formájában),

REFERENCIA:

- *Etikai szabályzat*
- *Szabályzat ismertetése, tudás naprakészen tartása, ellenőrzése*
- *Éves oktatás nyilvántartása*
- *Éves nyilatkozat*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 1/ Kockázat 2

- Előfordulhat, hogy a könyvvizsgáló **nem azonosítja, nem értékeli, és nem foglalkozik** a vonatkozó etikai követelményeknek való megfelelést veszélyeztető körülményekkel.

Válasz/1 Kockázat 2

- A munkatársak részére az ügyfelekre vonatkozó **szükséges információk megadása**, az ügyféllisták rendszeres (évente, félévente) történő átadása, és a munkatársak függetlenségi nyilatkozatainak bekérése az ügyféllistára vonatkozóan.

REFERENCIA:

- *Ügyféllisták és azok elérhetősége*
- *Éves függetlenségi nyilatkozatok*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 1/ Kockázat 3

- Annak kockázata, hogy a könyvvizsgáló az ügyfélnek olyan **nem megengedett (tiltott) szolgáltatást nyújt**, amely sérti a függetlenséget vagy a vonatkozó etikai követelményeknek való meg nem felelést eredményez (pl. nincs IFRS minősítése és olyan megbízást vállal el, ahol a megbízó IFRS-ben vezeti a könyveit és készíti el a pénzügyi kimutatásait.)

Válasz/1 Kockázat 2 és Kockázat 3

- A könyvvizsgálónak ki kell alakítania és be kell építenie a megbízások munkafolyamataiba olyan **eljárásokat**, amelyek **segítik őt** (és a munkatársait) az etikai normák megsértését veszélyeztető körülmények felismerésében, az esetleges megsértéseknek a könyvvizsgáló tudomására jutásában és időben való megfelelő kezelésében. (Beleértve a gyökérok azonosítását, a szükséges helyrehozó intézkedés megtételét, az esetlegesen szükséges kommunikációt pl. az ügyfél irányítása felé, és mindezek dokumentálását.)

REFERENCIA:

- *Eljárás, kérdőív az etikai normák megsértésének felismeréséhez*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 1/ Kockázat 4

- A Társaság nem vizsgálja ki és nem kezeli a vele szemben **érkezett panaszokat**, esetleges gyanúsításokat.

Válasz/1 Kockázat 4

- A Társaságnak ki kell dolgoznia arra vonatkozó eljárásokat, hogy **hogyan vizsgálja ki és oldja meg** az olyan panaszokat és gyanúsításokat, amelyek azt kifogásolják, hogy az elvégzett munka nem felelt meg a vonatkozó szakmai- vagy etikai standardoknak, vagy a jogszabályoknak.

REFERENCIA:

- *Panaszbejelentési rendszer működtetése / csatlakozás egy panaszbejelentési rendszerhez*
- *Eljárás és dokumentáció a panaszok kezelésére, megoldására.*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 2

- **Mások vagy a szolgáltatók**, akikre vonatkoznak a Társaságra és a Társaság megbízásaira vonatkozó releváns etikai követelmények:
 - (i) **ismerik** a rájuk vonatkozó releváns etikai követelményeket; és
 - (ii) **teljesítik** a rájuk vonatkozó releváns etikai követelményekkel kapcsolatos felelősségeket.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 2/ Kockázat 1

- Mások vagy a szolgáltatók **nem ismerik** a rájuk vonatkozó releváns etikai követelményeket.

Válasz/1 Kockázat 1

- **A szolgáltatóval kötött szerződésbe** bele kell foglalni a rá vonatkozó releváns etikai követelményeket és az ezeknek való megfelelési kötelezettséget.
- **Ha komponens könyvvizsgáló bevonására kerül sor** (konszolidált pénzügyi kimutatások auditja esetén), a csoport könyvvizsgáló által kiadott könyvvizsgálati instrukciókba bele kell foglalni a releváns etikai követelményeket, és szükség esetén a komponens könyvvizsgáló részére ezekről részletesebb tájékoztatást kell adni.

REFERENCIA:

- *Szolgáltatóval kötött szerződés*
- *Csoportkönyvvizsgáló instrukció (munkalap)*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

Minőségcél 2/ Kockázat 2

- **Mások vagy a szolgáltatók nem azonosítják, nem mérik fel és nem jelentik** a Társaság releváns etikai követelményeinek való megfelelésüket fenyegető veszélyeket.

Válasz/1 Kockázat 2

- **Eljárásokat kell kialakítani és bevezetni** arra, hogy mások vagy a szolgáltatók miként azonosítsák, mérijék fel és jelentsék a Társaságnak a releváns etikai követelményeknek való megfelelésüket fenyegető veszélyeket.

REFERENCIA:

- Eljárás és kérdőív (munkapapír) a Társaság releváns etikai követelményeinek való megfelelést fenyegető veszélyekre.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Etikai követelmények**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

4. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

4. Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

A komponens tartalma

A társaság azon döntéseivel foglalkozik, hogy elfogadjanak-e vagy folytatnak-e egy ügyfélkapcsolatot vagy konkrét megbízást.

KI / KIK JOGOSULTAK AZ ÜGYFÉL, MEGBÍZÁS ELFOGADÁSÁRA?

Kockázati mátrix

2. számú melléklet Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

+

Az ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadására és megtartására vonatkozó részletes szabályok a MER-ből átemelhetők.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 1

- A társaság ügyfél, illetve megbízás elfogadásával kapcsolatos megítélései **megfelelők és alátámasztottak** az alábbiak által:
 - A megbízás jellegéről és körülményeiről, valamint az ügyfél (beleértve a vezetést és adott esetben az irányítással megbízott személyeket) **tisztességéről és etikai értékeiről szerzett információk elegendők** az ilyen megítélések alátámasztásához
 - a **Társaság képessége megfelelő** arra, hogy a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel összhangban hajtsa végre a megbízást.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló az ügyfél- és a megbízás elfogadással, illetve folytatással kapcsolatos döntésekhez, megítélésekhez **nem rendelkezik kellő és megfelelő információval.**

Válasz 1 / Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **szabályzatban rögzíti**, hogy milyen információkat kell gyűjteni a megbízás jellegéről és körülményeiről, valamint az ügyfél integritásáról és etikai értékeiről.
- **Meglévő ügyfél** esetén a könyvvizsgáló támaszkodik a korábbi információkra, illetve megbeszélést folytat a vezetéssel.
- **Új ügyfél** esetében a könyvvizsgáló az ügyfélnek jelenleg vagy korábban szakmai könyvvizsgálati szolgáltatást nyújtókkal készít interjút, a releváns etikai követelményekkel összhangban, továbbá háttérkutatót végez a releváns adatbázisokban.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Válasz 1 / Kockázat 1 (folytatás)

- Csak olyan megbízás elfogadása, ahol a **megbízás feltételei egyértelműek és megfelelőek, kiemelt kockázattal nem kell számolni** és a könyvvizsgáló megítélése szerint a megbízás megfelelő időben és minőségben teljesíthető. (Ez a Kockázat 2-re adott válaszként is megfelelő lehet.)
- A könyvvizsgáló a megbízás elfogadása előtt kiküldött ajánlatban részletesen rögzíti a megbízás tárgyát, a megbízás elvégzésének feltételeit, a felelősségi köröket.

REFERENCIA:

- *Szabályzat*
- *Ügyfél elfogadási / megtartási kérdőív*
- *Adatbázis hozzáférés*
- *Ajánlati forma*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 1/ Kockázat 2

- A társaság **nem mérlegeli** az ügyfél / a megbízás sajátosságából adódó speciális és átlagon felüli könyvvizsgálói kockázatot, és **ezt figyelmen kívül hagyja** az elfogadási / megtartási döntése meghozatalánál.

Válasz 1 / Kockázat 2

- **Szabályzatában rögzíti**, hogy a rendelkezésére álló, a szabályzattal összhangban beszerzett információk alapján minden esetben azonosítja és felméri az ügyfél-, illetve a megbízás kockázatát és azt, hogy a **kockázatértékelésének az eredményét hogyan veszi figyelembe** az elfogadási- és megtartási döntései meghozatalánál.

REFERENCIA:

- *Szabályzat*
- *Kockázatfelmérés eredményének dokumentálása*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 1/ Kockázat 3

- A megbízás teljesítéséhez **szükséges kompetenciákkal** a könyvvizsgáló / a Társaság **nem teljes mértékben rendelkezik**, de szolgáltatót nem von be a megbízás teljesítésébe.

Válasz 1 Kockázat 3

- A könyvvizsgáló **szabályzatban rögzíti** azokat a tényezőket, amelyeket figyelembe kell venni annak megállapításakor, hogy képes-e a megbízást a szakmai standardoknak és az alkalmazandó jogi és szabályozási követelményeknek megfelelően elvégezni. Pl. rögzíti, hogy mely megbízásokat nem fogja elvállalni (minősítéshez kötött, IT specifikus ismeretek szükségessége, iparággal összefüggő kizárások, stb).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Válasz 1/ Kockázat 3 (folytatás)

- Szabályzatában rögzíti, hogy **milyen módon azonosítja be** azokat az eseteket, amikor a megbízás teljesítésébe szükséges lesz szolgáltatót (pl. szakértőt) bevonnia, és azt, hogy a megbízás elfogadásának szakaszában gondoskodik, tájékozódik a szükséges szakértő időbeni rendelkezésre állásának biztosítása iránt.
- Szabályzatában rögzíti, hogy az ajánlat adás előtt a megbízás elfogadása és folytatása **ellenőrző lista kitöltésre** kell, hogy kerüljön annak biztosítására, hogy minden lényeges körülményt, tényt és kockázatot figyelembe vett az elfogadásra / megtartásra vonatkozó döntése meghozatalánál.

REFERENCIA:

- Szabályzat
- Ellenőrző lista

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 1/ Kockázat 4

- A könyvvizsgálónak olyan információ jut a tudomására az ügyfélkapcsolat / a megbízás elfogadását követően, melyet, **ha az elfogadást megelőzően ismert volna, visszautasította volna** az ügyfélkapcsolatot vagy a konkrét megbízást. Az újonnan tudomására jutott információt **nem veszi figyelembe és nem vizsgálja felül** a megbízás folytathatóságát, az ügyfélkapcsolat fenntarthatóságát, a megbízástól való visszalépés lehetőségét / szükségességét.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Válasz 1 / Kockázat 4

- A könyvvizsgáló a MIR szabályzatban rögzíti a szükséges lépéseket arra az esetre, amikor az elfogadást/folytatást követően szerzett információk miatt mérlegelnie szükséges a megbízástól való visszalépés lehetőségét / szükségességét. Ilyen szükséges lépések lehetnek pl.
 - jogi tanácsadóval való konzultáció,
 - annak mérlegelése, hogy van-e szakmai, jogi vagy szabályozási követelménye a megbízás folytatásának,
 - a megbízó féllel való megbeszélés arról, hogy a vonatkozó tények és körülmények alapján milyen lépéseket tehet.

REFERENCIÁK

- *Szabályzat*
- *Kérdőív*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 2

- A Társaság **pénzügyi és működési prioritásai nem befolyásolják** az arra vonatkozó megítélést, hogy a könyvvizsgáló elfogadjon vagy megtartsa egy ügyfélkapcsolatot vagy konkrét megbízást.

Minőségcél 2 /Kockázat 1

- A **pénzügyi és működési prioritások befolyással vannak** adott megbízás(ok) elfogadására vagy adott ügyfélkapcsolat(ok) vagy konkrét megbízás(ok) megtartására, és ez veszélyeztetheti az adott megbízásokon a minőségcélok elérését (a minőségi munkát, vagy akár azt, hogy megfelelő könyvvizsgálói jelentés kerül kiadásra).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Válasz 1 / Kockázat 1

- Annak rögzítése a MIR szabályzatban, hogy az ilyen befolyásolás mellett elfogadott megbízások végrehajtása során a könyvvizsgáló **kiemelt figyelmet fordít** a minőségcélok teljesítését veszélyeztető kockázatok azonosítására és felmérésére és a kiküszöbölésüket célzó helyreigazító intézkedések megtételére (folyamatba épített figyelemmel kísérése a minőség érvényre juttatásának).

REFERENCIA:

- *MIR szabályzat*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Ügyfélkapcsolatok , megbízások elfogadása, megtartása**

Minőségcél 2/ Kockázat 2

- A minőséget nem veszélyeztető, ésszerűen kiajánlható megbízási díjakra **nem készít** a könyvvizsgáló munkaóra ráfordításon és egyéb erőforrás igény felmérésén alapuló **költségtervet**, így a megajánlott megbízási díj nem tartalmaz fedezetet a megbízás elvárt minőségben való végrehajtására.)

Válasz 1 / Kockázat 2

- A MIR szabályzatban rögzíteni kell, hogy a szükséges erőforrások felmérése és a ráfordított munka óra megtervezése alapján a könyvvizsgáló minden potenciális megbízásra költségvetést készít, melyet **figyelembe vesz a díjtárgyalás során**, valamint az egyes megbízások elfogadására vonatkozó döntés meghozatalánál.

REFERENCIA:

- *MÍR szabályzat*
- *Kalkulációs séma*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Ügyfélkapcsolatok, megbízások elfogadása, megtartása

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá
tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

5. Megbízás végrehajtása

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

5. Megbízás végrehajtása

A komponens tartalma

A megbízás végrehajtása komponens foglalkozik a könyvvizsgáló azon intézkedéseivel, amelyekkel elősegíti és támogatja az egyes megbízások minőségére vonatkozó követelmények következetes teljesítését, többek között irányítás, felügyelet és ellenőrzés, konzultáció és véleménykülönbségek megbeszélése révén, valamint a megbízási dokumentáció összeállítására és megőrzésére vonatkozó követelményeket. tartalmazza.

A megbízás végrehajtása komponens foglalkozik azzal, hogy a könyvvizsgáló hogyan támogatja a könyvvizsgálatot végző munkacsoportokat a szakmai megítélésük gyakorlásában.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Kockázati mátrix

2. számú melléklet Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

+

A megbízás végrehajtásával kapcsolatos részletes szabályokat **ld. mellékletben.**
(Korábbi MER-ből átemelhető)

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Minőségcél 1

- A **könyvvizsgáló (a megbízásért felelős partner)** érti és teljesíti azon felelősségeit, melyek az adott megbízás minőségének irányítására és elérésére, valamint arra vonatkoznak, hogy a könyvvizsgáló (a megbízásért felelős partner) a megbízás során mindvégig kellőképpen részt vegyen a megbízás teljesítésében.
- A **könyvvizsgáló (a megbízásért felelős munkacsoport)** megfelelő szakmai megítélést és, amikor értelmezhető a megbízás típusa szempontjából, szakmai szkepticizmust alkalmaznak.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **nem fordít kellő figyelmet a megbízás tervezésére, a jelentős kockázatok és a lényeges területek meghatározására**, arra, hogy az asszisztensek értik-e az elvégzendő feladatokat; nem fordít kellő figyelmet a megbízás során felmerülő kérdések kezelésére, az asszisztensek munkájának nyomon követésére és folyamatos ellenőrzésére, mely miatt előfordulhat, hogy
 - a levont következtetések nem dokumentáltak;
 - az elvégzett munka nem támasztja alá a levont következtetéseket;
 - a szerzett bizonyítékok nem elegendőek és megfelelőek a jelentés alátámasztásához
 - nem azonosítja azokat a kérdéseket a megbízás során, amelyek külső konzultációt igényelnek

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Válasz 1 / Kockázat 1

- A tervezési dokumentum elkészítése az ISA 315 (felülvizsgált) standard szerint;
- Megbeszélés tartása a munkacsoporttal (ha van munkacsoport);
- Az asszisztensek munkájának figyelemmel kísérése, az ellenőrzés megtörténtének dokumentálása (ha vannak asszisztensek)
- A szakmai szkepticizmus gyakorlása és fenntartása a megszerzett bizonyítékok elegendősége és megfelelősége tekintetében a megbízás során mindvégig

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Válasz 1 / Kockázat 1 (folytatás)

- A megbízás **minőségének áttekintése** egy vagy több minőségi kockázat kezelését célzó válaszként. A könyvvizsgáló szabályzatban rögzíti az ISQM 1 standardnak, illetve az 537/2014 EU rendeletnek megfelelően, hogy **mely megbízások esetén szükséges külső szolgáltató (könyvvizsgáló) igénybevétele** a megbízás minőségének áttekintésére. A szabályzat által előírt esetekben külső minőségellenőr (független áttekintést végző személy) megbízása.
- A **jelentés kiadása előtt a megbízás végrehajtásának áttekintésére** szolgáló ellenőrzési lista kitöltése, ez alapján a levont következtetések alátámasztottságának, az elvégzett eljárások elegendőségének a megítélése és ezek dokumentálása.

REFERENCIA:

- *Jelentés kiadását megelőző független áttekintés szabályozása*
- *Ellenőrző lista*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Minőségcél 2

- A nehéz vagy vitás kérdések esetén **konzultáció** folytatása és a megállapodott következtetések megvalósítása

Minőségcél 2/ Kockázat 1

- A nehéz vagy vitás kérdésekre vonatkozóan a könyvvizsgáló **nem azonosítja a konzultáció szükségességét és nem folytat konzultációt.**

Válasz/1 Kockázat 1

- A MIR szabályzatban elő kell írni, hogy jelentős és nehezen megítélhető kérdésekben konzultációt kell lefolytatni megfelelő szakértelemmel rendelkező szakértő, vagy másik könyvvizsgáló bevonásával. (Pl. MKVK konzultációs szolgálat, vagy külső szakértő igénybevétele.)

REFERENCIA:

- *Szabályzat*
- *Külső szakértők nyilvántartása, témakörönként*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Minőségcél 3

- A megbízás dokumentációjának elkészítése és lezárása a **jelentést követő 60 napon** belül.

Minőségcél 3/ Kockázat 1

- A megbízás (megbízások) dokumentációja **nem kerül lezárásra** a jelentést követő **60 napon belül**.

Válasz 1 / Kockázat 1

- A szabályzatban rögzíteni kell azt a követelményt, hogy az egyes megbízások dokumentációjának lezárását a jelentés kiadását követő 60 napon belül el kell végezni

REFERENCIA:

- *Archiválási szabályzat*
- *Nyilvántartás / Jelentés dátuma / archiválás dátuma*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

Minőségcél 4

- A megbízás dokumentációjának **megőrzése az előírt 8 évig.**

Minőségcél 4 / Kockázat 1

- A megbízások dokumentációja **nem kerül megőrzésre** az előírt 8 évig.

Válasz 1 / Kockázat 1

- A megbízások dokumentációja megőrzésének biztosítása az előírt határidőn belül.

REFERENCIA:

- *Megőrzés szabályozása*
- *Nyilvántartás / Jelentés dátuma / archiválás dátuma*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Megbízás végrehajtása**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

6. Erőforrások

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN

6. Erőforrások

A komponens tartalma

Az erőforrások komponens az erőforrásoknak időben történő megfelelő megszerzésével, fejlesztésével, felhasználásával, fenntartásával, elosztásával és a megbízásokhoz való hozzárendelésével foglalkozik. Az ilyen minőségcélok a minőségirányítási rendszer kialakítása, bevezetése és működése célját szolgálják.

Az erőforrások négy kategóriába sorolhatók az alábbiak szerint:

- **emberi erőforrások,**
- **technológiai erőforrások,**
- **szellemi erőforrások,**
- **szolgáltatók.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Erőforrások

Kockázati mátrix

2. számú melléklet Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

Részletes szabályok a MER-ből átemelhetők.

Külön

- emberi erőforrások,
- technológiai erőforrások,
- szellemi erőforrások,
- szolgáltatók.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Emberi erőforrások

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Erőforrások

Minőségcél 1

- Olyan munkaerő **felvétele, fejlesztése és megtartása**, aki rendelkezik a megbízások következetes elvégzéséhez szükséges **kompetenciával és képességekkel** (beleértve a konkrét megbízások végrehajtásához szükséges releváns (speciális) tudást és tapasztalatokat)

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **nem olyan munkatársakat alkalmaz**, akik megfelelő szakértelemmel és képességekkel rendelkeznek a megbízások minőségi elvégzéséhez.

Válasz/1 Kockázat 1

- A megbízásokhoz, a cég méretéhez igazodó személyzeti (HR) politika kidolgozása, amely magában foglalja a munkaerő felvétele, a munkatársak értékelése és továbbképzése, külső munkaerő, szakértő, minőségellenőr, IT szakember igénybevétele esetén követendő eljárásokat és szempontokat.

REFERENCIA:

- *HR politika*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Minőségcél 2

- A munkatársak viselkedésükkel **bizonyítják** a minőség iránti elkötelezettségüket.
- Munkájukat időben értékelik, ha szükséges, felelősségre vonják őket.
Javadalmazás, előléptetés és egyéb ösztönzők révén pedig elismerik őket.

Minőségcél 2/ Kockázat 1

- A munkatársak nem kapják meg azokat a szükséges továbbképzéseket, amelyek révén megszerezhetnék a megbízások minőségi elvégzéséhez szükséges készségeket és szaktudást.

Minőségcél 2/ Kockázat 2

- A könyvvizsgáló nem rendelkezik olyan teljesítményértékelési és ösztönzési politikákkal és eljárásokkal, amelyek célja az olyan munkatársak elismerése és megtartása, akik rendelkeznek a megbízások minőségi elvégzéséhez szükséges kompetenciákkal és képességekkel (a szakmai etikát és értékrendet, valamint a hozzáállást is ideértve).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Válasz 1 / Kockázat 1 és 2

- Előző politikák és eljárások **foglalkoznak azzal is**, hogy milyen teljesítményértékelési és ösztönzési módszerek alkalmazásával törekszik a könyvvizsgáló a minőség iránt elkötelezett és megfelelő szakmai kompetenciákkal és tapasztalatokkal rendelkező munkatársak elismerésére és megtartására.

REFERENCIA:

- *HR politika*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Erőforrások

Minőségcél 3

- A könyvvizsgáló **külső szolgáltatótól szerez személyeket**, amikor nincs elegendő vagy megfelelő munkatársa ahhoz, hogy lehetővé váljon a társaság minőségirányítási rendszerének működése vagy megbízások végrehajtása.

Minőségcél 3/ Kockázat 1

- Könyvvizsgáló **nem tud, vagy nem akar külső szolgáltatót igénybe venni**, a rendelkezésre álló erőforrásokkal gazdálkodik, mely miatt **veszélybe kerülhet a minőségcélok elérése.**

Válasz 1 / Kockázat 1

- Az ilyen kockázatok kezelésére vonatkozó válaszok **lehetnek pl.**
 - munkatárs átmeneti kölcsönzése más könyvvizsgáló szolgáltatótól,
 - határidő módosítás kérése az ügyféltől,
 - a jelentős megítélést igénylő kérdésekkel kapcsolatban konzultáció folytatása kompetens szakemberrel
 - adott helyzettől függően, a minőségi kockázat kezelésére a megbízás minőségének független áttekintésére külső szakember felkérése

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Minőségcél 4

- A könyvvizsgáló az egyes megbízásokhoz olyan asszisztenseket rendel, akik **megfelelő szakértelemmel és képességekkel rendelkeznek**, beleértve azt is, hogy **elegendő idő áll rendelkezésre** a megbízások következetes elvégzéséhez.

Minőségcél 4 / Kockázat 1

- Az adott megbízás végrehajtásához **hiányzik az olyan munkatárs**, aki megfelelő szakértelemmel rendelkezik a megbízás végrehajtásához

Válasz 1 / Kockázat 1

- A megbízásokhoz, a könyvvizsgáló méretéhez igazodó **HR politika kidolgozása**, amely magában foglalja, a munkaerőfelvételt, a munkatársak értékelését, továbbképzését, külső munkaerő, szakértő, minőségellenőr, IT szakember igénybevétele esetén a megbízás során követendő eljárást.

REFERENCIA:

- *HR politika*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Minőségcél 5

- A **megbízás minőségének független áttekintését végző személy** (amennyiben ez szükséges) igénybevétele esetén, olyan könyvvizsgáló kap megbízást, aki megfelelő kompetenciával és képességekkel rendelkezik, beleértve azt is, hogy elegendő időt kap az adott megbízás ellenőrzéséhez.

Minőségcél 5/ Kockázat 1

- A felkért és megbízott külső személy **nem rendelkezik** azzal a kompetenciával, ágazat specifikus ismeretekkel, speciális könyvvizsgálói minősítéssel stb., ami a megbízás minősége áttekintéséhez elengedhetetlenül szükséges.

Válasz 1 / Kockázat 1

- A megbízásokhoz, a könyvvizsgáló méretéhez igazodó **HR politika kidolgozása**, amely magában foglalja a külső szakemberektől elvárt kompetenciák meglétének ellenőrzésére és ezek dokumentálására vonatkozó követelményeket.

REFERENCIA: *HR politika*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Technológiai erőforrások

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Erőforrások

Minőségcél 1

- A könyvvizsgáló olyan IT technológiát használ, amely **biztosítja a megbízások végrehajtásának dokumentálását és lezárását.**
- **IT folyamatok megfelelő kialakítása:** IT-alkalmazáshoz való hozzáférés engedélyezésére és az IT-alkalmazáshoz való frissítések feldolgozására vonatkozó eljárások

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **nem rendelkezik** a minőségi megbízások elvégzéséhez szükséges megfelelő technológiával.
- Az IT technológiai folyamatok **nem kialakítottak.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Válasz/1 Kockázat 1

- **Könyvvizsgálati szoftver** alkalmazása.
- **Informatikai szabályzat, eljárások kialakítása**, ami magában foglalja többek között az információvédelmet, hozzáférési jogosultságot, szoftverfrissítést, biztonsági mentések gyakoriságát, a file-ok archiválását.

REFERENCIA:

- *Könyvvizsgálati szoftver*
- *Informatikai szabályzat*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Szellemi erőforrások

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Minőségcél 1

- **Megfelelő szellemi erőforrások beszerzése és saját fejlesztése, fenntartása** a megbízások következetes teljesítése érdekében. Ezek a szellemi erőforrások összhangban vannak a szakmai standardokkal és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményekkel. Ilyen szellemi erőforrások: audit programba beépített könyvvizsgálati eljárások a standardokkal összhangban, módszertani segédletek, útmutatók, jogtár használat, szakkönyvek, hozzáférések szakmai weboldalakhoz

Minőségcél 1 / Kockázat 1

- A megbízások minőségi elvégzését lehetővé tevő szellemi erőforrások (pl. szakkönyvek, útmutatók, ellenőrző listák) **nem biztosítottak**, vagy **nincsenek összhangban a szakmai standardokkal és az alkalmazandó jogi és szabályozási követelményekkel.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Válasz/1 Kockázat 1

- A megbízások minőségi elvégzését lehetővé tevő szellemi erőforrások (pl. szakkönyvek, útmutatók, ellenőrző listák) **biztosítása**, összhangban a szakmai standardokkal és az alkalmazandó jogi és szabályozási követelményekkel.
- Az alábbi szellemi erőforrások állnak rendelkezésre:

REFERENCIA:

- *Szellemi erőforrások beszerzésének, kezelésének szabályozása*
- *Szellemi erőforrások naprakész nyilvántartása*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Szolgáltatók

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Erőforrások

Minőségcél 1

- **Külső szolgáltató bevonása esetén, úgy mint:**
 - **IT támogatási** szolgáltatások nyújtására szerződtetett cég, vagy személy;
 - a megbízás teljesítéséhez **szükséges emberi erőforrások** pótlására igénybe vett személy;
 - **technikai kérdésekben** történő konzultáció nyújtására szerződött személy;
 - **a MIR vagy a megbízás ellenőrzésével megbízott személy**

az igénybe vett külső szolgáltatók az ellátandó feladatnak **megfelelő szakértelemmel és képességekkel rendelkeznek, beleértve elegendő időt is.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN Erőforrások

Minőségcél 1 / Kockázat 1

- Az **igénybe vett külső munkatárs**, IT szakember, könyvvizsgáló vagy szakértő **nem rendelkezik elegendő és megfelelő szaktudással, tapasztalattal vagy készségekkel**, amelyet az adott feladat vagy az adott megbízás teljesítése igényelne, és ez a körülmény veszélyezteti a minőségcél elérését, a megbízás minőségi végrehajtását.

Minőségcél 1 / Kockázat 2

- A **könyvvizsgáló nem méri fel**, hogy **rendelkezik-e az igénybe vett szolgáltató vagy a külső munkatárs** a feladat teljesítéséhez szükséges elegendő és megfelelő szaktudással, tapasztalattal vagy készségekkel, és ez a körülmény veszélyezteti a minőségcél elérését, a megbízás minőségi végrehajtását.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

Válasz/1 Kockázat 1 és 2

- Emberi, technológiai vagy szellemi erőforrások külső forrásból történő igénybevételére **politikák és eljárások kidolgozása**.
- Ez a **politika** többek között az alábbiakkal foglalkozik:
 - A feladatra megbízott személyről beszerzendő információk köre, jellege (pl., beosztási szintjük, képzettségük és tapasztalatuk, tevékenységi engedélyek megléte, ha releváns, referenciák).
 - A megfelelő szakértelem, képességek és a megbízás munka időigényének, ütemezésének megfelelő rendelkezésre állás megítélésénél figyelembe veendő tényezők, szempontok meghatározása.
 - A könyvvizsgáló minden esetben **követi** a szolgáltatókkal kapcsolatban előírt minőségcél elérésére kidolgozott politikákat és eljárásokat, melyek végrehajtását megfelelően dokumentálja a megbízási dokumentációban.

REFERENCIA:

- *Politika / eljárások kidolgozása.*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Erőforrások**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

7. Információk és kommunikáció

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

7. Információk és kommunikáció

A komponens tartalma

Az információk és kommunikáció komponens foglalkozik a minőségirányítási rendszerrel kapcsolatos **információk megszerzésével, előállításával vagy felhasználásával**, valamint az információknak a **társaságon belüli és a külső felekkel való időben történő közlésével** a minőségirányítási rendszer kialakítása, végrehajtása és működtetése érdekében. Az információs rendszer magában foglalja a manuális vagy IT-elemek használatát, amelyek befolyásolják az információk azonosításának, begyűjtésének, feldolgozásának, megtartásának és kommunikálásának módját.

Kockázati mátrix

2. számú melléklet Minőségbiztosítási útmutató a kockázatok és válaszok kidolgozásához

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Belső kommunikáció

Minőségcél 1

- Az alkalmazott információs rendszer **releváns és megbízható információkat** azonosít, gyűjt, dolgoz fel és tart meg, amelyek támogatják a minőségirányítási rendszert, akár belső, akár külső forrásokból származnak.

Minőségcél 1/ Kockázat 1

- A könyvvizsgáló vagy az általa alkalmazott információs rendszer **nem nyújt időben releváns és megbízható információkat** az asszisztenseknek, vagy a rendelkezésre bocsátott információk nem elegendőek ahhoz, hogy az asszisztensek teljesíteni tudják a megbízásokkal kapcsolatos feladataikat

Válasz 1 / Kockázat 1

- A munkacsoporton belüli kommunikációkkal kapcsolatos elvárások, a munkatársak ezzel kapcsolatos felelősségei, az információk megosztásának módja, az erre vonatkozó eljárások (pl.: a munkacsoport megbeszéléseinek gyakorisága, jellege, időzítése, a megbízás végrehajtásához szükséges információk beszerzésének módja, felvetődő jelentős kérdések kommunikálásának módja stb.) szabályozása.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Minőségcél 2

- A Társaság kultúrája elismeri és megerősíti **munkatársaknak a Társasággal és egymással való információcseréért való felelősségét.**
- A **könyvvizsgáló folyamatos információközlést és információcserét folytat a munkatársakkal,** hogy azok rendelkezzenek mindazon megfelelő és megbízható információkkal, amelyek szükségesek számukra ahhoz, hogy megértsék és teljesítsék a megbízásokkal kapcsolatos feladataikat és felelősségeiket, beleértve a munkacsoporton belüli kommunikációs kötelezettségeiket.

Minőségcél 2 / Kockázat 1

- A **munkatársak nem értik a tudomásukra jutott információk megosztásával kapcsolatos felelősségeiket** (információk jelentősége, időbeni kommunikálása stb.), és nem kellően tájékozottak a megbízás végrehajtásához szükséges információk beszerzésének módjáról, fontosságáról.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Válasz/1 Kockázat 1

- A munkatársak **megismertetése a szabályzatban foglaltakkal**. Szükség esetén a részükre **további szóbeli tájékoztatás nyújtása**, hogy pontosan értsék a saját felelősségeiket a megbízás végrehajtását érintő információk beszerzésével, kommunikálásával és felhasználásával kapcsolatban (beleértve az általuk elvégzett tevékenységekről való tájékoztatást a megbízásért felelős könyvvizsgáló felé).

REFERENCIA:

- *Szabályzat*
- *A szabályzat megismerésére vonatkozó nyilatkozat*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Szolgáltatók

Minőségcél 1

- A könyvvizsgáló **releváns és megbízható információkat közöl a külső munkatárssal, szakértővel, a megbízás minőségét áttekintő személlyel** (együttesen külső szolgáltatók), amelyek lehetővé teszik számukra, hogy teljesítsék a feladataikat.

Minőségcél 1 / Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **nem közöl releváns és megbízható információkat** (vagy csak **hiányosan**) a külső szolgáltatókkal vagy külső munkatársakkal, és ez veszélyeztetheti az általuk nyújtott szolgáltatás / elvégzett munka megfelelő minőségben történő végrehajtását, vagy akár azt, hogy a szolgáltató a megbízást abban a formában és tartalommal teljesítse, amit a könyvvizsgáló elvár.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Válasz 1 / Kockázat 1

- A külső szolgáltatóval kötött **megbízási szerződésben** pontosan és kellő részletességgel kerül meghatározásra a megbízás tárgya, a végrehajtás ütemezése és egyéb feltételei, a szolgáltató, illetve a könyvvizsgáló kötelezettségei és jogai, a munka befejezését követően a könyvvizsgáló részére átadandó írásos dokumentum (jelentés) tartalmi követelményei.

Válasz 2 / Kockázat 1

- A könyvvizsgáló a minőségért való átfogó és végső felelőssége körében a külső szolgáltató részére **megfelelő időben átad minden, megítélése szerint, illetve a szolgáltató kérése alapján a megbízás végrehajtásához szükségesnek tartott, releváns információt.** Ennek megtörténtét megfelelően dokumentálja.

REFERENCIA:

- *Szerződés*
- *Munkalap a szükséges / átadott releváns információk*
- *Átadás tényét rögzítő munkalap*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Külső kommunikáció

Minőségcél 1

- **Amikor azt jogszabály, szabályozás vagy szakmai standardok előírják, vagy annak érdekében, hogy támogassák a minőségirányítási rendszer külső felek általi megértését,** a könyvvizsgáló megbízható és releváns információkat kommunikál külső szervek (hatóságok, felügyeleti szervek stb.) felé.

Minőségcél 1 / Kockázat 1

- A könyvvizsgáló **nem szolgáltat vagy hiányosan, nem az előírt határidőre szolgáltatja a** számára előírt információkat a külső szervek felé, vagy a közölt információk nem felelnek meg a vonatkozó törvények és rendeletek vagy szakmai előírások szerinti jelentéstételi követelményeknek (pl. átláthatósági jelentés, külső szabályozókkal folytatott kommunikáció vagy külső felek részére készült kiadványok).

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

Válasz 1 / Kockázat 1

- A belső **MIR-ben a könyvvizsgáló rögzíti** az azonosított információszoigáltatási kötelezettségeit külső szervek felé. (Kinek, miről, mikor stb.), továbbá, hogy ezeket legalább évente aktualizálja.

Válasz 2 / Kockázat 1

- **Előírja és kidolgozza azokat az eljárásokat,** amelyekkel a belső információs rendszerből a külső felek felé teendő adatszolgáltatáshoz a megfelelő, releváns adatok, információk, jelentések előállíthatók.

Válasz 3 / Kockázat 1

- Rögzíti a belső szabályzatában, hogy **kiemelt figyelmet fordít** a külső szervek részére előírt adatszolgáltatási kötelezettségei teljesítésére (megfelelő időben és tartalommal), valamint **nyomon követi ezek esetleges változásait** (pl. az ügyfélportfólió változása miatt, vagy jogszabályváltozások követése révén)

REFERENCIA:

- *MIR szabályzat*
- *Eljárások, minta dokumentációk*

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN **Információ és kommunikáció**

DE:

Érdemes szétbontani, még gyakorlatiasabbá tenni a

minőségcélokat

kockázatokat

válaszokat.

+ REFERENCIÁK

8. Figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

8. Figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat

A komponens tartalma

A figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamat komponens egy olyan **ellenőrzési- és visszacsatolási folyamat**, amelynek célja, hogy információt nyújtson arról, hogy a megbízások elfogadására és végrehajtására kialakított minőségbiztosítási rendszer **megfelelően vagy nem megfelelően működik**.

Megfelelően akkor működik a MIR, ha a MIR-ben foglalt politikákat és eljárásokat **alkalmazzák**, és ez biztosítja a kitűzött minőségcélok maradéktalan elérését az egyes megbízásokon.

Részletes szabályok a MER-ből átemelhetők.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Társaságnak ki kell alakítania egy **figyelemmel kíséresi és helyrehozási folyamatot** annak érdekében, hogy:

- a Társaság számára egy ilyen **folyamat releváns, megbízható és időszerű információt adjon a minőségirányítási rendszer kialakításáról, bevezetéséről és működéséről**, és ezen információk alapján
- **megfelelő intézkedéseket tegyenek** az azonosított hiányosságokra való válaszadás céljából úgy, hogy a hiányosságokat időben helyrehozzák.

A figyelemmel kíséresi tevékenység **jellege, tartalma:**

- már lezárt megbízások **utólagos ellenőrzése**
- a **MIR szabályzatban** foglaltak megvalósulásának ellenőrzése.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Már lezárt megbízások utólagos ellenőrzése

Egyéni – egyedül dolgozó – könyvvizsgáló esetén

- A társaság minőségellenőrzési rendszerének része a monitoring, az ellenőrzési tapasztalatok folyamatos mérlegelése és értékelése, a megbízásokból kiválasztott **minta alapján**.
- A kiválasztásnak biztosítania kell, hogy az aláíró könyvvizsgáló megbízásai **legalább három évente** ellenőrzésre kerüljenek.
- **A megbízást az egyéni – egyedül dolgozó – könyvvizsgáló választja ki.**
- Az ellenőrzés elvégzésének végső határideje **minden év**
- Az ellenőrzési tapasztalatok értékelése **évente készül**.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Már lezárt megbízások utólagos ellenőrzése

Amennyiben a Társaságon belül lehetőség van az utólagos ellenőrzés megvalósítására:

- A kiválasztás**feladata, felelőssége.**
- A társaság minőségellenőrzési rendszerének része a monitoring, az ellenőrzési tapasztalatok folyamatos mérlegelése és értékelése, a megbízásokból kiválasztott **minta alapján.**
- A kiválasztásnak biztosítania kell, hogy az aláíró könyvvizsgálók megbízásai **legalább három évente** ellenőrzésre kerüljenek.
- A **kiválasztás további szempontjai:** (például)
 - Első évben aláíró könyvvizsgálók
 - Megbízások, ahol nem tiszta vélemény került kibocsájtásra
 - Megbízások, ahol a könyvvizsgálat a tervezettnél több időt vett igénybe éit.
- Az ellenőrzés elvégzésének végső határideje **minden év**
- Az ellenőrzési tapasztalatok értékelése **évente készül.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Az értékelés **célja** a minőség alakulásának felmérése, az észlelt hiányosságok feltárása az egyedi és rendszerbeli hibák felszámolásához szükséges intézkedések meghozatala, meggyőződés arról, hogy:

- vannak-e olyan esetek-e, amelyek szükségszerűen jelzik azt, hogy a társaság minőségellenőrzési rendszere **nem tud kellő bizonyosságot nyújtani** arra, hogy a társaság megfeleljen a szakmai standardoknak és a szabályozási és jogi követelményeknek, valamint azt, hogy a társaság/könyvvizsgáló által kiadott jelentések az adott körülmények között nem megfelelőek;
- léteznek-e olyan rendszerbeli, ismétlődő vagy egyéb jelentős hiányosságok, amelyek azonnali javító intézkedést igényelnek.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A Társaság az **egyedi megbízások utólagos ellenőrzésére** az *MKVK aktuális minőségellenőrzési kérdőíveit* alkalmazza / saját kérdőívet alkalmaz.

A Társaságnak az egyedi **megbízások utólagos ellenőrzésének eredményei** alapján

- **értékelnie kell** a megállapításokat annak meghatározása céljából, hogy vannak-e hiányosságok;
- **értékelnie kell**, hogy mennyire súlyosak és átfogóak az azonosított hiányosságok,
- válaszokat kell kidolgoznia az azonosított hiányosságokra;
- **kommunikálnia kell** a felelősökkel, valamint valamennyi munkatárssal.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Az értékelés a hiányosságok, felmérésekor kitér arra, hogy **szükséges-e**

- **megfelelő helyrehozó intézkedés megtétele** az egyes megbízásokkal vagy munkatársakkal kapcsolatban;
- a megállapítások **milyen feladatot jelentenek** a képzésért és szakmai fejlesztésért felelős személyeknek;
- a **minőségellenőrzési elvek és eljárások változtatása szükséges-e**, és az hol és miben jelentkezik,
- **fegyelmi eljárás kezdeményezése** azok ellen, akik nem tartják be a társaság minőségi elveit és az ahhoz tartozó eljárásokat, különös tekintettel azon esetekre, ahol ez ismételten fordul elő.
- további megbízások kiválasztása és utólagos ellenőrzése.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Amennyiben a figyelemmel kíséresi eljárások eredményei, azt jelzik, hogy az adott **jelentés esetleg nem helytálló**, esetleg egyes eljárásokat kihagytak a megbízás teljesítése során, **akkor el kell dönteni**, hogy milyen további lépés megtétele lenne szükséges a releváns szakmai standardoknak, valamint szabályozási, illetve jogi követelményeknek való megfelelés érdekében.

A kiválasztott megbízás(ok) ellenőrzését végző személy ellenőrzési jelentése és megállapításai alapján tehát a Társaságnak azonosítania és értékelnie kell a feltárt hiányosságokat, és azokra **válaszintézkedéseket kell kidolgoznia**, amiket a jövőbeni megbízások elfogadása és végrehajtása során végre is kell hajtania.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A könyvvizsgáló társaság **évente kommunikálja** az értékelés eredményeit a dolgozók felé. A kommunikáció tartalmazza,

- a végrehajtott megfigyelések körét,
- a végrehajtott eljárások leírását,
- a megfigyelés során levont következtetéseket,
- a rendszerbeli és egyedi hiányosságokat, a javításra vonatkozó megtett és teendő intézkedéseket, azok várható hatásait, illetve eredményét

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A figyelemmel kíséresi tevékenység keretében kiválasztott egyedi megbízások **utólagos ellenőrzését** az ISQM 1 standard értelmében **nem végezheti:**

- a megbízásért felelős partner, vagyis maga a megbízást végrehajtó egyéni könyvvizsgáló,
- a megbízás végrehajtásában közreműködő személy (könyvvizsgáló asszisztens vagy a megbízási munkacsoport másik kamarai tag könyvvizsgáló tagja), valamint
- az a könyvvizsgáló, aki **ugyanazon megbízás tekintetében** a megbízás minőségének (a könyvvizsgálói jelentés **kiadása előtti**) **független áttekintését végezte.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A megbízások utólagos ellenőrzésére kialakított rendszert **évente át kell tekinteni,**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

A MIR évenkénti értékelése, teljesítményértékelések

Az ISQM 1 standard előírja a Társaság által bevezetett és alkalmazott MIR **legalább évente**, egy adott időpontra vonatkozó értékelését.

A MIR értékelésének **időpontja**:(Összhangban az egyedi megbízások utólagos minőségellenőrzésével.)

A MIR értékelésére először 2024. december 31. előtt kerül sor.

A MIR értékelése a **Társaság vezetőjének** feladata és felelőssége.

A MIR éves értékelésébe a Társaság vezetője bevonhat munkatársakat, de ez **nem befolyásolja (csökkenti) a Társaság vezetőjének felelősségét.**

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS -GYAKORLATBAN

Az éves MIR értékelési tevékenység eredményeként a MIR-ről **ÉVENTE átfogó következtetést kell levonnia** a Társaságnak:

- a) A minőségirányítási rendszer **kellő bizonyosságot** nyújt arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek; vagy
- b) A minőségirányítási rendszer kialakítására, bevezetésére és működésére **súlyos, de nem átfogó** hatást gyakorló hiányosságokat azonosítottak, de az ezekkel kapcsolatos kérdéseken kívül a minőségirányítási rendszer **kellő bizonyosságot** nyújt arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek; vagy
- c) A minőségirányítási rendszer **nem nyújt kellő bizonyosságot** arra, hogy a minőségirányítási rendszer céljai teljesülnek.

A b) vagy (c) pont szerinti következtetés levonása esetén a Társaságnak **gyors és megfelelő intézkedést kell hoznia**, valamint ezeket **kommunikálnia kell** a munkatársak felé, amennyiben a megállapítás(ok) releváns(ak) az asszisztensek minőségért való felelősségei szempontjából.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

MEGERŐSÍTÉSEK / HATÁLYBALÉPÉS

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN

Átfogó kijelentés / megerősítés

Jelen szabályzatba foglalt **elvek és eljárások megfelelnek az**

- 1. témaszámú „Minőségirányítás a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatát vagy átvilágítását, vagy egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló vagy kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat végrehajtó társaságok számára” című nemzetközi minőségirányítási standard (ISQM 1)
- 2. témaszámú „Megbízás minőségének áttekintései” című nemzetközi minőségirányítási standard (ISQM 2)
- 220. témaszámú „Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának minőségirányítása” című (Felülvizsgált) nemzetközi könyvvizsgálati standard (ISA 220 Felülvizsgált)
- Nemzetközi etikai kódex kamarai tag könyvvizsgálóknak (a nemzetközi függetlenségi standardokkal egybefoglalva)

standardokban foglaltaknak.

MINŐSÉGIRÁNYÍTÁS –GYAKORLATBAN

Hatálybalépés időpontja

Hatálybalépés: A Társaság az elfogadott és jelen szabályzatban rögzített minőségirányítási rendszert-én **bevezeti.**

A 2024.évben az elővizsgálatoktól, illetve az ezt követően kezdődő üzleti évekre vonatkozó megbízások esetében a Társaság a szabályzat előírásait kötelezően betartja.

A jelen MIR kézikönyv hatálybalépésének időpontjában már folyamatban lévő megbízások tekintetében minden esetben mérlegelni kell, hogy milyen intézkedések szükségesek (vagy szükségesek-e egyáltalán) annak érdekében, hogy az adott megbízások 2024. január 01-jét követő munkaszakaszainak végrehajtása során a jelen MIR kézikönyvben rögzített, a minőséggel kapcsolatos követelmények teljesüljenek.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A „HÁROM MÓKUS” SZEREPE

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**ÉVENKÉNTI ÁTTEKINTÉS
(MÓKUS 1)**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

A minőségirányítási standard előírja, hogy az a személy, aki a minőségirányítási rendszerre vonatkozó **végső felelősséggel** és elszámoltathatósággal van felruházva, legalább **évente**, a társaság nevében értékelje a minőségirányítási rendszert és vonjon le következtetést arról, hogy a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt-e a társaság minőségi céljainak eléréséhez. (ISQM 1, 9)

Évente a **Társaság vezetője** értékeli a Társaság (saját) MIR megvalósulását.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

„A könyvvizsgálói munka minőségének a figyelemmel kísérése **nem egy újonnan kialakítandó folyamat** a könyvvizsgáló szolgáltatóknál, mivel már az ISQC 1 standard is tartalmazta az erre vonatkozó szabályozást (a kamarai MER mintaszabályzatban is szerepel). „

(Gyakran ismételt kérdések)

ISQC1. MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN.

Figyelemmel kísérés

A társaságnak **legalább évente kommunikálnia kell** a minőségellenőrzési rendszer figyelemmel kísérésének eredményeit a megbízásért felelős partnerek és a társaságnál dolgozó egyéb személyek felé.

Az ilyen kommunikációnak lehetővé kell tennie a társaság és ezen személyek számára, hogy szükség szerint **azonnali és megfelelő intézkedéseket hozhassanak** a meghatározott szerepkörüknek és felelősségüknek megfelelően. A közölt **információknak tartalmazniuk kell** a következőket:

- (a) a végrehajtott figyelemmel kíséresi **eljárások leírása**
- (b) a figyelemmel kíséresi eljárások alapján **levont következtetések**
- (c) ahol ez releváns, a rendszerbeli, ismétlődő vagy egyéb jelentős hiányosságok leírása, a hiányosságok megoldása vagy módosítása érdekében tett **lépések leírásával együtt.**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- Az éves áttekintés kötelezettsége nem minden esetben „ismert”, így mint **„új” követelmény** jelenik meg
- A MIR bevezetésének, megvalósulásának **2024. december 31 előtti áttekintése** – következtések levonása arról, hogy a MIR kellő bizonyosságot nyújt-e a **minőségcélok elérésére új követelmény a tekintetben**, hogy a „minőségcélok elérése” oldaláról kell az áttekintésnek megtörténnie.
- Az éves áttekintés – egyebek mellett – a lezárt megbízások utólagos áttekintésének eredményére támaszkodik, de a kettő összekapcsolására figyelni kell.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**JELENTÉS KIADÁSÁT MEGELŐZŐ ÁTTEKINTÉS
(MÓKUS 2)**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**A megbízás minőségének – a jelentés kiadását megelőző -
áttekintését végző személy**

Akkor van rá szükség, ha

- **a könyvvizsgált társaság közérdeklődésnek kitett**
- a könyvvizsgáló társaság úgy dönt.

Az áttekintés a jelentés kiadását megelőzően történik.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- Az „önkéntes” jelentés kiadás előtti áttekintés **nem általános.**
- **Esetenként** az áttekintés ugyan megtörténik, de informális és ezt a MER /MIR szabályzat nem tartalmazza.

-

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

**LEZÁRT MEGBÍZÁSOK UTÓLAGOS ÁTTEKINTÉSE
(MÓKUS 3)
„MINIMUM 3 ÉVES” SZABÁLY**

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Már lezárt megbízások utólagos ellenőrzése

- **Legalább három évente (MNKS)**
- Kiválasztott minta alapján
- Független (belső / külső) könyvvizsgáló
- A megállapításokat a MIR éves áttekintésénél figyelembe kell venni.

(Figyelemmel kíséresi és helyrehozatali komponens része.)

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

„A könyvvizsgálói munka minőségének a figyelemmel kísérése **nem egy újonnan kialakítandó folyamat** a könyvvizsgáló szolgáltatóknál, mivel már az ISQC 1 standard is tartalmazta az erre vonatkozó szabályozást (a kamarai MER mintaszabályzatban is szerepel). Így az ISQM 1-re való átállásnál azt kell megvizsgálnia a könyvvizsgáló szolgáltatóknak, hogy a figyelemmel kíséresi tevékenysége tekintetében **teljesült-e a „3 éves szabály”** az eddigi gyakorlatában, függetlenül attól, hogy azt a MIR vagy a MER hatálya alatt hajtották-e végre. **Amennyiben 2022-ben vagy 2023-ban nem került sor befejezett megbízások utólagos ellenőrzésére a könyvvizsgáló szolgáltatóknál, úgy 2024. évben a „3 éves szabály” miatt azt végre kell hajtani** ahhoz, hogy következtetést lehessen levonni a MIR éves önértékelése kapcsán arról, hogy „...a minőségirányítási rendszer kellő bizonyosságot nyújt-e a társaságnak arra vonatkozóan, hogy a rendszernek a 14. bekezdés (a) és (b) pontokban kinyilvánított céljait eléri.” (Gyakran ismételt kérdések)

ISQC1. MINŐSÉG-ELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN.

Figyelemmel kísérés

A társaságnak olyan folyamatot kell kidolgoznia a figyelemmel kísérésre, amely **kellő bizonyosságot nyújt** számára arra, hogy a minőségellenőrzési rendszerhez kapcsolódó politikák és eljárások relevánsak, megfelelőek és hatékonyan működnek. A folyamatnak:

- (a) magában kell foglalnia a társaság minőségellenőrzési rendszerének **folyamatos mérlegelését és értékelését**, beleértve **legalább egy lezárt megbízás ciklikus alapon történő ellenőrzését** minden egyes megbízásért felelős partner esetében
- (b) elő kell írnia, hogy a társaság a figyelemmel kísérés felelősségét olyan **partnerre vagy partnerekre, vagy egyéb személyekre** bízhatja, akik a társaságnál **elegendő és megfelelő tapasztalattal és hatáskörrel rendelkeznek** a felelőssé felvállalásához,
- (c) elő kell írnia, hogy a **megbízás vagy a megbízás minőségellenőrzésének végrehajtói nem vehetnek részt** a megbízások ellenőrzésében.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- A „**ciklikusság**” értelmezése (MER) nagyon változatos
 - Évente sor került minden könyvvizsgáló egy-egy megbízásának áttekintésére
 - Rotációs terv alapján került sor minden évben egy-egy megbízás áttekintésére
 - A kamarai minőség-ellenőrzés jelentette a ciklikus áttekintést
- A 2022. illetve 2023. években **megvalósult kamarai minőség-ellenőrzés** „számítson bele a 3 évbe”, amennyiben a kiválasztott – ellenőrzött – megbízás 2022. illetve 2023. évi volt.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- **Bizalom hiány:** idegenkedés attól, hogy egy másik könyvvizsgáló beletekintsen az elvégzett könyvvizsgálatba.
- **Bizalom hiány:** kérdéses, a kamarai a megbízások utólagos áttekintését végzők igénybevétele.
- **Bizalom hiány:** hogyan biztosított az áttekintést végző személy titoktartása.
- **Miért kell jobban megbíznom** egy „idegenben”, mint abban, akivel egy cégben dolgozom, de egymás megbízásaiban nem veszünk részt.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Tapasztalat

- Az áttekintésre a megbízás kiválasztásának joga / felelőssége **körüli bizonytalanság.**
- **Kérdés**, mi van abban az esetben, ha az utólagos áttekintést végző arra a következtetésre jut, hogy a **kiadott könyvvizsgálói jelentés nem megfelelő.**
- **Kérdés**, mi az áttekintő felelőssége.
- **Kérdés**, hogy lehet-e szünettető könyvvizsgáló az utólagos áttekintést végző személy.

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Megbízás kiválasztása

2023. évi kötelező oktatási anyag ellenőrző kérdése:

„Melyik válasz helyes az alábbiak közül?”

Helyes válasz:

„A figyelemmel kíséresi folyamat egyik eleme a monitoring funkció, amely tartalmában a minőségirányítási rendszere, annak alkalmazására irányul és **magában foglalja az elvégzett könyvvizsgálatok szűrőpróbaszerű utólagos ellenőrzését** is. A könyvvizsgáló, könyvvizsgáló társaság **nem határozhatja meg, hogy a monitoringot végző személy melyik megbízást ellenőrzi.**”

MIR GYAKORLATI TAPSZTALATAI

Nem megfelelő könyvvizsgálói jelentés kiadása (ISQM 1, 45)

Lehetséges intézkedések

- Konzultáció
- Jogi tanácsadás
- Kihagyott eljárások végrehajtása (A173)
- Mindazok értesítése, akikhez a könyvvizsgáló jelentése eljutott

DE, ha az archíválás már megtörtént..... AKKOR IS.

Köszönöm a figyelmet!

